

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaje in tiska: Cenzorirano podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Juhos. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vodačnik. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-524. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-526 do 23-528. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Tisova cesta 7, telefon 21-696, za ljubljanske naročnike št. 2-453, za smanjše št. 2-532. — Pošta: predalet št. 29. — Ziro računa pri Komunalni banki Ljubljana št. 64-KR-2-357. — Mesna naročnina 130 din.

SINDIKATI - PREMALO IZKORIŠČENA SILA

Na številnih političnih sešanjih in konferencah v zadnjem času ugotovljamo določene slabosti in uspehe dela političnih organizacij. Med slednjimi so tudi sindikalne organizacije, katere pomenijo v Jugoslaviji, zlasti pa v Sloveniji pravo armado organiziranih ljudi. Nedvomno stele izredno močna politična sila, ki jo pomenijo sindikalne organizacije, lahko že s sorazmerno majhno dejavnostjo v določenem vprašanju zavestno premaknejo v gibanje sto in sto tisoč delovnih ljudi. Zategadelj je način in metoda sindikalnega delovanja izredno občutljiv čimtelj v razvijanju socialistične miselnosti oziroma socialistične demokracije.

V Sloveniji je število sindikalno organiziranih delovnih ljudi ogromno, vodi pa jih aktiv 25.000 sindikalnih voditeljev. Ta aktiv je opravil do sedaj dokaj obsežno delo in priznanj moramo, da tudi uspešno. Vendar pa bi bilo za nadaljnji družbeni razvoj, ki je v množičnem odvisen od subjektivnih sil, škodljivo, če ne bi sindikalni aktiv in vse ostalo članstvo razčlenilo določene slabosti, ki so povzročile precejšnje motnje in družbenem razvoju. Nekateri te slabosti bi zaradi njihovih posledic tudi omenili.

Med poglobljene slabosti v zadnjem obdobju sindikalne dejavnosti smemo in moramo uvrstiti izredno slabo obveščanje in tomanjenje mnogih zakonov, ki sta jih sprejeli zvezna in republiška ljudska skupščina. Obravnava zakonov je bilo bolj ali manj v ozkem krogu sindikalnih vodstev oziroma v krogu ljudi, ki so v organih delavskega in družbenega upravljanja ali pa v vodstvu gospodarskih organizacij. Razen tega, da je ostalo proučevanje zakonov le v ozkem krogu ljudi, medtem ko je večina sindikalnega članstva ostala neobveščena o njih, pa ugotavljamo, da je bilo tudi proučevanje zakonov v ozkem krogu čisto zelo enostransko in se omejevalo na iskanje slabih točk zakonov. Seveda je negativno obravnavanje sprejetih zakonov, ne da bi hkrati vsestransko ocenjevali predvsem načela zakonov, povzročilo marsikje hudo kri. Vsega gospodarska organizacija in najčistejše tudi sindikalna organizacija sta torej iskali v zakonih predvsem tista določila, ki bi ju utegnili prizadeti. Če so našli takšna določila, so seveda potem proglasili celotni zakon za nekaj slabega, ne meneč se za to, da pomeni zakon za celotno jugoslov. gospodarstvo odločen korak naprej. Taki primeri so se v zadnjih mesecih lani ponavljali skoraj sleherni dan. Ta slabost, ki bi jo lahko imenovali tudi za politično ozkozornost, se je prenašala na delovne kolektive v različnih oblikah tarnanja, ne da bi seveda sindikalni aktiv skušal na mnogih sindikalnih sestankih vsaj formalno predelati zakone.

Razumljivo je, da od slabega oziroma izredno pomanjkljivega pojasnjevanja pa do demagoške špekulacije ni velik korak. Tega sicer ne smemo pripisovati sindikalnemu aktivu, toda prav slabost slabega obveščanja je omogočala sem pa tja posameznim demagogom, da so pristavljali svoje lončke in z izrazitim šovinizmom poudarjali oziroma omenjali nekakšen neugodni položaj gospodarstva v Sloveniji v primerjavi z ostalimi republikami. Pri tem pa so zamolčali, kot da sploh ne bi nikdar vedeli za to, koliko je celotna jugoslovanska skupnost investirala prav v naši republiko in podobno Skratka, priznati moramo, da so največkrat prav komunisti in sindikalni aktiv bili tisti, ki so gledi železo, po svoje po so ga kovali demagogi.

Ce omenimo še opeševanje stvari v delu sindikalnih organizacij, potem smo povedali skoraj vse o tem, kar je slabo učinkovitost dela naših sindikalnih organizacij. Ne-

dvomno je prav, če si sindikalne organizacije prizadevajo zboljšati nagrajevanje, pogoje dela, oddih ljudi, zaradi česar jim tudi ne bi mogli ničesar očitati. Vendar pa govoriti samo o doseženih uspehih na teh področjih, ne da bi hkrati kritično presojali n. pr. povečanje produktivnosti dela, večje sodelovanje delovnega kolektiva in v gospodarstvu podjetja in v komuni, dalje izpolnjevanje dolžnosti kolektiva do celotne jugoslovanske skupnosti, podiranje svojih interesov interesom te skupnosti in podobno, bi pomenilo seveda ožiti perspektivo socialistične prihodnosti delovnim ljudem. Sindikalne organizacije bi morale torej razen lepih ugotovitev v svojem delu na področju ožjih interesov podjetja nenehno prikazovati tudi odnose kolektiva do skupnosti in ugotavljati nepravilnosti kolektiva v teh odnosih. Če bi tako ravnali, potem bi delovni kolektiv za morebitno neugodno posledico vedel, da je kriv sam ne pa družba, na katero se pač krivda najlaže prevaja.

Nemalo pomembna slabost je bila tudi deklarativnost v delu sindikalnih organizacij. Če bi prelistavali zapisnike sindikalnih organizacij, potem bi zagotovo ugotovili res lepe namene v njihovih programih. To ne velja samo za osnovne organizacije, temveč prav tako za višje sindikalne organe Kajpak pa so lepi programi izražali le želje, ki bi jih morali tudi s konkretnimi delovnimi uresničevati, kar pa je nedvomno terjalo mnogo prizadevanja, vztrajnosti in predvsem aktivnega sodelovanja celotnega sindikalnega članstva.

Ce hočemo aktivnost sindikalnih organizacij v bližnji prihodnosti razširiti in poglobiti, potem bi nujno morali izpolniti nekatere najaktualnejše naloge, ki jih nalaga zdajšnji politični položaj. Predvsem bi morali v sindikalnih organizacijah seznaniti vse članstvo z novimi zakoni, da bo spoznalo njihova načela. Razen tega bi se moralo vse članstvo seznaniti s smernicami, ki so določene s petletnimi gospodarskimi načrti. Poznavanje teh smernic je potrebno zategadelj, da jih bodo vsi, od katerih je odvisna uresničitev teh smernic, tudi razumeli.

Za vse to je treba organizirati najširše sodelovanje ljudi v sindikalnem in ostalem družbenem življenju, ker samo večje demokratično sodelovanje ljudi lahko zagotovi, da se bodo stvari urejale tako, kot ljudem in razvoju socializma najbolj ustreza. To pomeni, da je treba zostriti boj za socialistične odnose in za mnogo pristneje odnose med ljudmi. Pri vsem delu sindikalnih organizacij pa mora biti in ostati človek središče vseh naših družbenih prizadevanj.

V Kranjski sori je v teh dneh na zasneženih bregovih vse polno mladine

NOVO PISMO BULGANINA EISENHOWERJU

Zmeraj bliže k vrhu

Psihološko dobro izbran trenutek nove sovjetske poslanice — V Moskvi so vsebino objavili takoj po vročitvi State Departementu — Sestanek na vrhu takoj, brez srečanja zunanjih ministrov, vendar po običajnih diplomatskih pripravah

MOSKVA, 3. febr. (Tanjug). Predsednik Bulganin je 1. februarja poslal predsedniku Eisenhowerju novo pismo, ki spet poudarja potrebo po sestanku na najvišji ravni in zavrača možnost prejšnjega sestanka ministrov. Predsednik Bulganin poudarja v svojem pismu, da znano stališče nekaterih morebitnih udeležencev na sestanku zunanjih ministrov ne vliha zaupanja, da takšni pogovori ne bi ustvarili novih ovir za sestanek na najvišji ravni in tako že v zametku pokopam vso zadevo.

Obenem pa se predsednik Bulganin strinja, da bi vprašanja procedure in druge zadeve rešili po običajnih diplomatskih poteh, če bi se sporazumeli o sklicanju sestanka na najvišji ravni.

V prvem delu pisma, s katerim so nočjo na tiskovni konferenci v zunanjem ministertvu seznanili tuje dopisnike, je rečeno, da so v Moskvi z zadostno voljo sprejeli mnenje predsednika Eisenhowerja, da so stiki med državljani koristni. Ugodno so ocenili tudi njegovo pripravljenost, sestati se s sovjetskimi zastopniki in zastopniki drugih držav.

PREDLOG DNEVNEGA REDA

V pismu so še enkrat naštet znanja pereta in konkretna vprašanja, o katerih menj Sovjetska zveza, da je možen sporazum. Na to predsednik sovjetske vlade poudarja, da bi mimo teh vprašanj lahko obravnavali še nekatera druga, če bi jih odobrili vsi udeleženci na sestanku. Takšna vprašanja, o katerih iz kakršnega koli razloga ne bi bilo mogoče doseči takojšnjega sporazuma, pa bi lahko obravnavali na drugi stopnji pogajanj. Sklenitev sporazuma vsaj o nekaterih vprašanjih bi ustvarila ugodne pogoje za ureditev še drugih neresenih mednarodnih zadev — je rečeno v pismu Sovjetske zveze sodi, da je treba nujno rešiti takšna vprašanja, kot je ustavitve poskusov z atomskim in vodikovim orožjem za dobo dveh do treh let. Kot dokaz za to trditve navaja pismo peticije 9235 znanstvenikov iz različnih držav, ki so jo poslali generalnemu sekretarju OZN Hammarskjöldu in v kateri zahtevajo takojšnjo ustavitve teh poskusov. Sporazum o ustavitvi poskusov z atomskim in vodikovim orožjem — poudarja Bulganin — je mogoče skleniti že

POLEMIČNI DEL

Predsednik sovjetske vlade nato pripominja, da je iz odgovora predsednika Eisenhowerja razvidno, da ne vidi koristi sporazuma o takšnih vprašanjih, kakor so na primer sporazum med ZDA, Veliko Britanijo in SZ o prepovedi uporabe jedrskega orožja, podpis pogodbe o nenapadanju med članicami Atlantskega pakta in Varšavske zveze ter sporazum, da se ničče ne bo loteval sile pri reševanju vprašanj, ki zadevajo Srednji in Bližnji vzhod. Predsednik Bulganin meni, da sklicevanje na ustanovno listino OZN pri opravičevanju takšnega stališča, kakor to dela predsednik Eisenhower v svojem pismu, nima nobene podlage.

MIROLJUBNO VESOLJE

Prav tako kot prvi sekretar CK KP SZ Hruščev v svojem nedavnem govoru o zunanje-političnih zadevah, tako meni tudi predsednik Bulganin, da je mogoče skleniti sporazum o izkrcanju vesoljnega prostora izključno v miroljubne namene s pogojem, da bi prepoved medcelinskih balističnih raket sodila v sklop prejemov o jedrskem orožju. Sovjetska zveza je voljna obravnavati to zadevo, če bi zahodne države privolile na prepoved atomskega in jedrskega orožja ob ustavitvi poskusov in ukinitvi tujih vojaških oporišč na tujih ozemljih — je rečeno v pismu. Sklicanje konference na najvišji ravni — končuje Bulganin — bi pomenilo pomemben korak naprej pri likvidaciji hladne vojne in krepitvi miru. Predsednik sovjetske vlade tudi poziva prizadete, naj bi opustili vse predsodke in pozabili na vsa manj važna vprašanja, ki ovirajo uspešno krepitve miru.

K. Rodopulos v Beogradu

Predsednik grškega parlamenta prisel na uradni obisk — »Skupni boj je ustvaril trdno prijateljstvo«

BEograd, 3. febr. (Tanjug). Na povabilo predsednika zvezne ljudske skupščine Petra Stamboliča je prisel danes z letalom v Beograd na tridnevni obisk jugoslovski predsednik grške ljudske skupščine Konstantin Rodopulos s soprogo. Spremlja ga funkcionar grškega ministertva za zunanje zadeve Stefanos Rokanas.

Na zemunskem letališču so predsednika grškega parlamenta Rodopulosa med drugim pozdravili predsednik zvezne ljudske skupščine Petar Stambolič s soprogo, podpredsednik zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, predsednik odbora za socialno po-

Zastopnik tiskovnega oddelka v ministertvu za zunanje zadeve Iljičev je na vprašanje, ali so bila podobna pisma poslana tudi predsednikom drugih zahodnih držav, odgovoril, da je seznanjen samo z odgovorom predsedniku Eisenhowerju. Na vprašanje, katere države naj bi bile po mnenju sovjetske vlade navzoče na sestanku na najvišji ravni, je Iljičev odgovoril, da pridejo v poštev tudi zastopniki socialističnih držav in zahodnih držav, medtem ko bi se o končnem številu udeležencev lahko sporazumeli šele takrat, ko bi dosegli načelen sporazum o sklicanju sestanka. Sovjetska vlada — je dodal zastopnik sovjetskega zunanjega ministertva — je voljna sodelovati tako na razširjenem sestanku kot na sestanku z manjšim številom udeležencev.

Sovjetski premier omenja predlog predsednika Eisenhowerja, da bi ukiniteli načelo veta v Varnostnem svetu, in sodi, da je ta predlog nesprejemljiv. Predsednik Bulganin meni, da bi to privedlo do zlorabe in kršitve interesov manjšine ter poskusov, da bi ena država ali skupina držav izrabljala to

mednarodno organizacijo v svojo korist. Takšen ukrep — je rečeno v pismu — bi na koncu pripeljal do uničenja Organizacije Združenih narodov.

KONFEDERIRANA NEMCIJA

Ko omenja stališče predsednika Eisenhowerja do nemškega vprašanja, poudarja sovjetski premier, da je stališče ZSSR, kar zadeva Nemčijo, znano in da ZSSR v celoti podpira stališče vzhodnonemške vlade glede nemške konfederacije. Kar pa se tiče vzhodnoevropskih držav — pripominja predsednik Bulganin — niso za stališče sovjetske vlade potrebna nikakršna pojasnila. Po njegovem mnenju ne bi bila nikakršna polemika o tej zadevi koristna. V pismu je dalje rečeno, da se je treba po mnenju sovjetske vlade predvsem truditi za rešitev takšnih vprašanj, ki bi ustvarila pogoje za razvoj miroljubnega sodelovanja med narodi. Vrh tega pa izraža predsednik Bulganin upanje, da bo pri obravnavanju razorožitvenih zadev mogoče najti takšne elemente, ki bodo olajšali sklenitev sočasne sporazuma in tako za deveto premaknili z mrtve točke.

»Raziskovalec« doprl pot

Bela hiša potrjuje sprejem Bulganinovega pisma — ZDA se zdaj, po uspehu s satelitom, ne moreje več upirati sestanku

WASHINGTON, 3. febr. (Reuter). Novo Bulganinovo poslanico na ameriškega predsednika Eisenhowerja je v Washingtonu izročil State Departementu odpravnik poslov sovjetskega veleposlanstva Striganov. Sprejem poslanice je potrdil tudi uradni zastopnik Bele hiše James Hagerty, ki pa ni hotel dati nobenega komentarja. Pripomnil je samo, da bodo besedilo Bulganinovega pisma takoj prevedli in ga še danes poslali predsedniku Eisenhowerju.

Bulganinova poslanica je pravzaprav odgovor na poslanico ameriškega predsednika z dne 12. januarja, v kateri je predsednik Eisenhower pojasnil stališče ZDA do prejšnjega sovjetskega predloga o sklicanju konference na najvišji ravni. Oživitve razprave o konferenci na najvišji ravni kaže, da je

prva otipljiva politična posledica ameriškega uspeha z umetnim satelitom. Ameriško zunanje ministertvo sicer ne pričakuje, da bi ta dogodek lahko »resno vplival« na sovjetske stališče do ameriških predlogov o razorožitvi in rešitvi drugih odprtih zadev, ker je moralo to stališče »temeljiti na domnevi«, da bodo ZDA kmalu izstrelile umetni satelit, toda po mnenju evropskih dopisnikov ameriških časopisov in radijskih postaj bi »razmeroma vzpostavljeno ravnotežje« na področju izstrelkov umetnih satelitov utegnulo utreti pot do sestanka na najvišji ravni. Zdej bi lahko odpadlo »izgovarjanje« Zahoda da se ne bo pogajal »v neugodnih psiholoških okoliščinah«.

Lastnik velikega časopisnega trusta Randolph Hearst meni, da je ameriški satelit »močno okrepil položaj vlade«, če bi prišlo do konference na najvišji ravni. Hearst prvič razodeva prikriti misli odgovornih ameriških državnikov, da »ZDA niso mogle misliti na sestanek na najvišji ravni pred izstrelitvijo ameriškega satelita«.

Največ komentarjev pa izraža mnenje, da bodo ZDA vedno težje branile stališče, da naj bo sestanek poglavarjev držav sklican šele takrat, ko bo uspeh zagotovljen. »Zastopniki State Departementa so zaskrbljeni — piše komentator agencije Associated Press Hightower — zaradi poročil iz zahodne Evrope, da javno mnenje pozdravlja konferenco na najvišji ravni na temelju sovjetskih, če je že ne more na temelju ameriških predlogov« in da bo »v prihodnjih tednih zaveznikom morda težko obdržati trdno fronto v tej zadevi«.

Stassen ne bo odstopil

Washington, 3. febr. (AP). Zastopnik Bele hiše je danes demantiral govorce, češ da bo Stassen odstopil s položaja posebnega svetovalca predsednika Eisenhowerja za razorožitvene zadeve. Ko je komentiral časopisna poročila o možnosti Stassenovega odstopa, je zastopnik Bele hiše James Hagerty dejal, da Stassen ni odstopil in da, kolikor je njemu znano, ni pričakovati, da bi predsednik Eisenhower zanteval od Stassena naj odsta-

Diplomatska kronika

BEograd, 3. febr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je čestital predsedniku prezidija Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze Klimentu E. Vorosilovu ob 77-rojstnem dnevu ter mu želel zdravja in nadaljnjih uspehov pri delu.

KARACI — Novo imenovani izredni poslanik in polnomočni minister Jugoslavije v Pakistanu Gustav Vlahov je izročil svoje poverilnice predsedniku pakistanske republike Iskenderu Mirzi. Predsednik republike Mirza je po izročitvi poverilnic povabil poslanika Vlahova na kosilo.

BEograd — Novi veleposlanik Danske v Jugoslaviji Karl Eskelund je prisel v avtomobilom v Beograd. Danes ga je v stavbi danskega veleposlanstva obiskal in pozdravil šef protokola v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Delibor Soldatič. Veleposlanik Eskelund bo te dni izročil poverilnice predsedniku republike.

Horvath umrl

Budimpešta, 3. februarja. (Tanjug). Sinoči je umrl v Budimpešti madžarski minister za zunanje zadeve Imre Horvath.

Državni sekretar in minister za zunanje zadeve FLRJ Koča Popović je ob Horvathovi smrti poslal predsedniku vlade LR Madžarske Ferencu Münichu tole brzojavko:

»Ob smrti ministra za zunanje zadeve LR Madžarske Imre Horvatha, vidnega člana vaše vlade, spremiti, prosim, moje najiskrenejše sožalje«.

»Christian Science Monitor« piše, da v Washingtonu vedno bolj narašča negotovost, ali bo State Department lahko vztrajal na sklicanju »nižje« konference pred konferenco na najvišji ravni. Komentarka Margaret Higgins pa v »New York Herald Tribune« meni, da je »za ameriške uradne kroge ta konferenca nepraktično« prešla teoretske okvire in stopila v svet praktičnih možnosti.

Indijski politični krogi so sprejeli izstrelitev ameriškega satelita kot dejstvo, ki je prisel moralno rehabilitacijo ZDA po prvem izjalovljenem poskusu, ki pa je hkrati ustvarilo vtis, da je zdaj odstranjena ena izmed največjih zaprek za morebitni sestanek na najvišji ravni.

Raab odložil pot v ZSSR

Dunaj, 3. febr. (Tanjug). Uradni obisk predsednika avstrijske vlade Juliusa Raaba in podpredsednika vlade Dr. Pittermanna v Sovjetski zvezi, ki bi moral biti aprila, so odgodili na junij zaradi volitev v SZ. Tudi napovedani obisk kanclerja Raaba v ZDA so odložili na poznejši čas. Na povabilo indijske vlade bo avstrijski zunanji minister Leopold Figl v začetku marca uradno obiskal Indijo. Zastopnik avstrijskega poslanstva v Indiji je izjavil, da natančen datum tega obiska še ni določen, da pa bo najbrž do njega prišlo med 3. in 8. marcem.

Moskva-Bonn

Moskva, 3. febr. (Reuter). Danes so se nadaljevala v Moskvi gospodarska pogajanja med Sovjetsko zvezo in Zvezno republiko Nemčijo. Po obvestilih iz zahodnonemških krogov se je voditelj zahodnonemške delegacije veleposlanik Dr. Lahr danes sestel z namestnikom sovjetskega ministra za trgovino Krumkinom in imel z njim predhodne razgovore. Dr. Lahr se je večeraj tudi sestel z namestnikom sovjetskega zunanjega ministra Semjonovim. Zahodnonemški krogi opozarjajo na to, da bodo po pričakovanju veleposlanika Dr. Lahra do konca tega meseca končani razgovori strokovnjakov.

VREME

Stanje 3. febr. Popolne so nas prešle oslabljene frontalne mrtve s severozahoda, za njimi pa se ponovno gradi področje visokega zračnega pritiska nad srednjo Evropo. Napoved za torek: Pretežno jasno vreme z delno oblačnostjo. Zjutraj po kotlinah kratkotrajna meglja. Temperaturne pogoje pod -10 v Primorju okoli 4. najvišje dnevne meje 0 in 5, v Primorju do 14 stopinj C.

Krepitev kemične industrije

(Od našega beograjskega dopisnika)

Kemična industrija je že danes pomembna veja našega gospodarstva, še večji pomen pa bo dobila v prihodnjih letih, ko bo znatno povečala svoje zmogljivosti. Njen razvoj bo v prihodnjih letih mnogo večji in hitrejši, kot pa razvoj ostalih industrijskih vej, in to zaradi naraščajočih potreb celotnega gospodarstva, kakor tudi - in to v prvi vrsti - zaradi vedno večjih zahtev, ki jih pred to vejo naše industrije postavlja kmetijstvo.

Zet manjšo strokovnjaki kemične zavoda za plan, bodo zmogljivosti kemične industrije v letošnjem letu mnogo bolj izkoriščene kot do sedaj. Rekonstrukcija in modernizacija raznih podjetij kemične industrije sta že začeli dajati svoje sadove. Na podlagi tega strokovnjaki računajo, da se bo letošnja proizvodnja kemične industrije v primeri z proizvodnjo v letu 1956 povečala za 37 odstotkov.

Najpomembnejša stvar na področju razvoja kemične industrije bo letos začetek obratovanja tovarne viskoze v Loznici. Ta tovarna bo letos začela obratovati z 80 odstotkov svojih zmogljivosti ter bo zadovoljila naše sedanje potrebe glede celuloznih vlaken, umetne svile, korda za avtomobilske gume, celofana za embalažo itd. S tem bo znatno razbremenjena naša plačilna bilanca, katero prejci obtežuje uvoz raznih tekstilnih surovin.

Letos bodo znatno povečane tudi zmogljivosti tovarne sode v Lukavcu, približno za 100 odstotkov. Pričakujejo, da bo vrednost proizvodnje te tovarne letos znašala okoli 14 milijard dinarjev.

Rekonstrukcije raznih tovarn kemične industrije so omogočile povečano proizvodnjo nekaterih kemičnih proizvodov, kot na primer kleva za 100 odstotkov, raznih premaznih sredstev za 20 odstotkov itd. Proizvodnja polivinil-klorida se bo povečala od sedanjih 3000 ton na 4.500 ton, leta 1961 pa bo ta proizvodnja po pričakovanih dosegla 7000 ton. Rekonstrukcije so omogočile tudi uvajanje proizvodnje celuloide, ki smo ga do sedaj izključno uvažali. Proizvodnja domačega penicilina pa bo letos povečana za 240 odstotkov, kar bo omogočilo, da bomo polovico potreb glede penicilina poravnali z domačo proizvodnjo.

KEMIČNA INDUSTRIJA - VEDNO POMEMBNEJŠI ČINITELJ V KMETIJSTVU

Perspektivni načrt za razvoj našega gospodarstva postavlja velike naloge pred kmetijstvo. Teh nalog ne bomo mogli izpolniti brez krepke podpore kemične industrije. Prav tako pa bo tempo naraščanja proizvodnje v kemični industriji mnogo hitrejši, kot v ostalih industrijskih vejah.

Med poglavitne naloge kemične industrije spada v okviru perspektivnega razvoja našega gospodarstva zagotovitev potrebnih količin umetnih gnojil. Naša kemična industrija seveda ne bo mogla do leta 1961 proizvesti 2.200.000 ton umetnih gnojil, kolikor jih bomo leta 1961 potrebovali; morala pa si bo prizadevati, da bomo čimmanj navezani na njihov uvoz. V zvezi s to nalogo smo najprej rekonstruirali sedanje tovarne superfosfata, tako da bodo njihove zmogljivosti povečane na 300 tisoč ton, medtem ko so leta 1956 znašale le 187.000 ton. V Prahovu na Donavi sedaj gradimo tovarno superfosfata, ki bo uporabljala odpadne pline topilnice v Boru za proizvodnjo žveplene kisline, ki je podlaga za proizvodnjo superfosfata. Ta tovarna superfosfata bo začela kot vse kaže obratovati v drugi polovici leta 1961. njene zmogljivosti pa bodo znašale 575.000 ton letno. Sedaj pripravljajo tudi načrte za tovarno superfosfata v Kosovski Mitrovici, ki bo proizvajala na podlagi odpadnih surovin iz Trepiče (pirotina), ki so jih sedaj odmetavali obremen z jalovino. Ta tovarna, ki bo najbrž dograjena do konca leta 1962, bo letno proizvajala 250 tisoč ton superfosfata.

V Pančevu gradijo tovarno dušikovih gnojil. Obratovati bo začela najbrž sredi leta 1961; njene zmogljivosti bodo znašale 378.000 ton letno. Razen tega je predvidena še izgradnja dveh manjših tovarn dušikovih gnojil - ki bodo proizvajale vsaka po 120.000 ton letno - in to v Lukavcu, na podlagi odpadnih plinov koksarne, in pa v Sisku, na podlagi odpadnih plinov rafinerije nafte. Tudi te dve tovarni bosta verjetno dograjene do konca leta 1961.

Kmetijstvo potrebuje razen umetnih gnojil tudi razna kemična sredstva za zaščito rastlin. Proizvodnja teh sredstev bo povečana v okviru perspektivnega plana za 100 odst. 1956. leta v primeri s proizvodnjo, razen tega pa bo povečan tudi njihov asortiman.

Kemična industrija ima v perspektivnem načrtu tudi nalogo, da zagotovi našemu gospodarstvu razne proizvode, ki nam jih sedaj primanjkuje in ki jih moramo uvažati. Sem spadajo predvsem žveplena kislina, soda, karbid, klor in njegovi derivati, organske barve, farmacevtske surovine in zdravila itd. Zaradi vsega tega ne bomo prav nič pretirali, če rečemo, da bo v nekaj letih naša kemična industrija zavela eno izmed najpomembnejših mest v naši celotni industrijski proizvodnji.

Milan Pogačnik

Nova ambulanta v Trbovljah

V začetku februarja bo začela obratovati v Trbovljah nova ambulanta, in sicer v prostorih Izolirnice. S tem bodo Trbovlje dobile še peto ambulanto, kar bo nedvomno ugodno vplivalo na izboljšanje zdravstvene službe. Obremenitev ambulanta pa bo še vseeno precejšnja, saj bo tudi še sedaj prišlo na eno ambulanto okrog 3000 aktivnih zdravorcev in njihovih svojcev.

Upravni odbor zdravstvenega doma in strokovni kolegij sta izdelala tudi predlog za razdelitev Trbovelj na zdravstvene okoliše. Predlog je vseboval tri možnosti in je bil dan v široko razpravo. Večina delovnih kolektivov se je odločila za prvi dve možnosti, ki v sedanjih pogojih najbolj ustrežata. Večji delovni kolektivi - razen Elektrarne - so se odločili za inadičo, po kateri bi njihovi aktivni zdravoravci hodili na preglede v ambulanto, ki je najbližje sedeža uprave podjetja, njihovi svojci pa v ambulanto v bližini njihovega bivališča. Delovni kolektiv Elektrarne in manjši delovni kolektivi so se odločili za predlog, da bi tudi aktivni zdravoravci hodili v ambulante, ki so najbližje stanovanju.

Da bi odpravili izostanke od dela zaradi odhoda, k zdravniku po recept ali nasvet, so sklenili, da bo ena ambulanta obratovala popoldne - no

Na kandidacijskih konferencah so predlagali

... v mariborskem okraju:

Za republiški zbor: v občini Lesje Zalka Družina, direktor Zavoda za pospeševanje gospodinjstva v Mariboru, in Polka Skrbis, referent za socialno skrbstvo občine Lesje; v občini Slovenj Gradec Ivo Skrovnik, predsednik občine Slovenj Gradec, in Ferdo Fišer, študent; v občini Radlje Ivo Janžekovič, namestnik sekretarja OK ZKS v Mariboru, in občini Ptuj (96. volilna enota) - Ivan Potrč, književnik;

za republiški zbor proizvajalcev: V Slovenjem Gradcu Peter Tomazin, kovar in predsednik dolavskega sveta rudnika Mežica, in inž. Dušan Mišček, gozdarski inženir iz Slovenjegrada; v občini Maribor-Tezno (kmetijska skupina): Stane Skof, predsednik Zdrženja kmetijskih gospodarstev v Mariboru in inž. Janko Zivko, OZZ v Mariboru;

za zvezni zbor: v Slovenjem Gradcu Miloš Ledinek, predsednik okrajnega odbora SZDL - Maribor, in Ivo Skrovnik, predsednik občine Slovenj Gradec; v občini Maribor - Tabor Frano Rant, predsednik občine Maribor - Tabor; za zvezni zbor proizvajalcev: v Slovenjem Gradcu Gregor Klančnik, direktor železarne Ravne na Koroskem, in inž. Pavel Benedik, direktor rudni-

ka Mežice; v občini Maribor - Tabor Viktor Stopar, direktor tovarne dušika v Rušah; v Mariboru (kmetijska skupina) Frano Lubej, predsednik OZZ v Celju;

Za republiški zbor proizvajalcev: v občini Konjice in Sentjur: Bojan Leskvar iz tovarne kovanega orodja v Zrečah. Za republiški zbor: v Radgoni Marija Levar, sekretar občinskega komiteja ZKS, in Milena Mikovič, inž. agronomije na državnem inštitutu Cernci.

... v koprskem okraju: Za republiški zbor v Bistrici: Janka Rudolf, sekretar glavnega odbora SZDL Slovenije.

Za republiški zbor: Marija Aljančič, namestnica in Branko Babič. Za republiški zbor proizvajalcev Ivan Knez, namestnik in Frano Kralj, namestnik. Za zvezni zbor spodnji del koprskega okraja M. Marijan Breclj.

SEJEM AVTOMOBILOV NA ZAGREBSKEM VELESEJMU

Letos bo prvirat po osvojitvi na zagrebškem velesejmu velika mednarodna trgovska prireditelj "Salon avtomobilov 1958". Ta prireditelj bo pritegnil tako razstavilce kakor tudi obiskovalce iz 12 držav. Tako uvaja zagrebški velesejem v svojih prireditvah novost in bodo "Salon avtomobilov" od letošnjega leta dalje prirejali vsako leto. To bo manifestacija dosežkov avtomobilske industrije v svetu. Na letošnjem prvem "Salonu avtomobilov" bo razstavljalo nad 100 podjetij svetovnega slovesa, prav tako pa tudi naša podjetja avtomobilske industrije - "Zastava", TAM, FAP, Tomos, TMZ in druga.

"Salon avtomobilov 1958" bo imel splošen mednarodni zna-

... v goriskem okraju:

Za republiški zbor: v Idriji (21. volilni okraj): Lado Božič, predsednik Obč. ljudskega odbora v Idriji; v Ajdovščini (23. volilni okraj) Slavko Jež, predsednik obč. ljudskega odbora v Ajdovščini.

Za republiški zbor proizvajalcev: v Idriji Janko Lukan, rudar iz Idrije, v Tolminu (9. volilni okraj) Mirko Rovšek, upravnik Elektrodellavnice na avtomobilske svečke v Tolminu.

... v trboveljskem okraju: Za republiški zbor proizvajalcev: Franc Naglič, uslužbenec trboveljskega rudnika; v volilnem okraju 59 (Senovo, Rače in Sevnica): Jože Knez, uslužbenec rudnika in Rudi Cimpršek, uslužbenec v kopirski Sevnici; 58 volilni okraj (Videm-Krško in Brežice): Marjan Span, delavec in Ivan Videmšič, direktor gozdnega gospodarstva v Brežicah.

Za republiški zbor: v volilnem okraju 127 v Trbovljah: Miha Marinko, predsednik ljudske skupščine LRS; v 128. volilnem okraju v Trbovljah: Frano Kralj-Cink, predsednik ObLO Trbovlje.

... v kranjskem okraju: Za zvezni zbor: Vinko Hafner, predsednik ObLO Kranj.

... v Dubrovniku:

Dubrovnik, 3. febr. (Tanjug). Na kandidacijski konferenci so predlagali kot kandidata za ljudskega poslance v zveznem zboru zvezne skupščine Neda Božnovič, sekretarja glavnega odbora Zveze borcev Jugoslavije, kot kandidata za zbor proizvajalcev v zvezni skupščini pa v skupini industrije Pera Lozica, direktorja ladjedelnice "Ivan Cetinič" na Korčuli.

... v Bosni in Hercegovini:

Sarajevo, 3. febr. (Tanjug). Včeraj se je sestalo nad 60 kandidacijskih konferenc, danes pa okoli 80. Za zbor proizvajalcev zvezne ljudske skupščine so v okraju Brčko predlagali kot kandidata predsednika centralnega odbora Zveze sindikatov lesnih delavcev Josipa Bosnarja, v banjaluškem okraju pa direktorja tovarne celuloze v Banji Lučki, Ibra Maglajića. V okraju Gorazde bodo kandidirali za ljudskega poslance v zveznem zboru proizvajalcev inž. Kosto Tabakovića, direktorja podjetja "Maglič" iz Foče.

Split bo dobil petrolejsko luko

SPLIT, 3. febr. (Tanjug). V Splitu bodo v kratkem začeli graditi več velikih rezervoarjev za nafto, bencin in mineralna olja, katerih skupni letni promet bo približno 200.000 ton pogonskega goriva. Rezervoarji bodo zgradili v Kaštelanskem zalivu v bližini nove splitske luke, tako da bo oskrbovanje motornih ladij z gorivom, kakor tudi naloževanje in iztovarjanje uvožene nafte v prihodnje znatno olajšano. Nova petrolejska luka v Splitu bo imela poleg dveh sedanjih rezervoarjev še velik rezervoar z zmogljivostjo 3000 kubnih metrov, dva rezervoarja po 1200 kub. metrov ter velik podzemljski rezervoar z vsehstranskimi instalacijami za oskrbovanje ladij s plinjskim oljem.

Mladinske delegacije v Zenici

Zenica, 3. febr. (Tanjug). Člani mladinskih delegacij iz Kitajske, Severne Koreje, Severnega Vietnama in Poljske, ki so kot gosti prisostvovali sistemu kongresu ljudske mladine Jugoslavije, so prispeli danes iz Sarajeva v Zenico. Sprejel jih je generalni direktor železarne Milenko Jovičić ter jih seznanil z obratovanjem tega metalurškega kombinata.

Popoldne so si gostje ogledali mesto in nove naprave v železarni ter bolnišnico v Crkvah pri Zenici. Imeli so tudi razgovore z mladinci, člani delavskega sveta železarne in mladinski mi vodji in se zanimali za socialnega mladinca in organizacijo delavskega in družbenega upravljanja.

Na cesti Ljubljana-Zagreb začno nekateri že 1. marca

Na odsek avtomobilske ceste "Braitvo-enotnost" Ljubljana-Zagreb bo prišlo prvih 700 mladincev iz Slovenije že 1. marca. Prve brigade, v katerih bo pretežno kmečka mladina iz vseh krajev Slovenije, bo mesec dni pripravljala mladinska taborišča, športne in druge objekte, potrebne za kulturno in športno razvedrilo udeležencev pri tej delovni akciji. V začetku aprila bodo začele prihajati delovne brigade tudi iz drugih republik, ki bodo gradile avtomobilsko cesto.

Iz vseh krajev Slovenije prihajajo vsak dan množične prijave za sodelovanje pri tej mladinski delovni akciji. Prijavili sta se tudi dve skupini Slovenskega gledališča v Celju za kulturno razvedrilo brigadirjev, služateljice višje šole za medicinske sestre v Ljubljani pa so se ponudile, da bodo organizirale zdravstveno službo pri gradnji avtomobilske ceste.

Defektologi žele strokovno literaturo

Predvideni zakon o obveznem šolanju bo zagotovil habilitacijo oziroma rehabilitacijo vse defektne mladine

Ljubljana, 3. febr. Danes je bil v Zavodu za slepo mladino občini zbor Zdrženja učiteljev in vzgojiteljev posebnih šol in ustanov Slovenije. Razen številnih delegatov se je občnega zbora udeležil tudi predsednik zveznega združenja prof. Acimovič, predstavnik Zdrženja Hrvatske in številni drugi gostje.

Pomanjkanje kvalitetnega strokovnega kadra je velika vrzel v našem posebnem šolstvu. Tega se je v polni meri zavedal tudi republiški odbor združenja, ki je v preteklem poslovnem letu vztrajno prijelj razne tečaje in seminarje. Na tečaj za ročno delo, na zveznih seminarjih za tiflopedagoge in ortopedagoge, ki so bili v lki, nadalje na zveznem seminarju za surdopedagoge, prirejenem v Portorožu, so izpopolnjevali svoje strokovno znanje številni člani združenja, kar se je pozitivno odrazilo pri učnovzgojnem delu s telesno ali duševno defektno, ter težko vzgojljivo mladino.

Številni defektologi so se udeležili tudi strokovnih ekskurzij po Jugoslaviji in v tujini. Večja skupina surdopedagogov je obiskala zavode za gluho mladino v Italiji, skupina ortopedagogov pomožnih šol je hospitirala v posebnih ustanovah v Avstriji itd.

Republiški odbor združenja tudi ni prezrl odgovornosti do reformiranja posebnih šol. Po dohodni proučitvi tega nelahkega vprašanja je aktivno sodeloval pri izdelavi okvirnega načrta in predmetnika za višje organizirane pomožne šole, ki ju bo po dokončni redakciji in odobritvi pristojnih organov možno preizkusiti že v prihodnjem šolskem letu.

Pri obravnavi priprav za uvedbo reforme specialnih šol je bilo na občnem zboru poudarjeno, da specialnega šolstva ne bo mogoče reformirati le z novim učnim načrtom, pa najsi bo ta še tako dober, temveč z izboljšanjem metode uč-

Posvetovanje o mednarodnem pravu

Beograd, 3. febr. (Tanjug) Danes se je v Beogradu začelo posvetovanje uglednih jugoslovanskih znanstvenikov in strokovnjakov o nekaterih pravnih zadevah mednarodnega prava.

Posvetovanje, ki ga je organiziral Inštitut za mednarodno pravo in gospodarstvo, vodi član sveta inštituta prof. dr. Milan Barčok.

Posvetovanja se udeležujejo zastopniki pravnih fakultet iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva in Skoplja. Inštituta za primerjalno pravo v Beogradu, Jadranskega inštituta iz Zagreba, državnega sekretariata za zunanje zadeve, državnega sekretariata za narodno obrambo, zveznega javnega tožilstva, zveznega vrhovnega sodišča, državnega sekretariata za notranje zadeve, zveznega gospodarskega sodišča, zveznega javnega pravobranilstva, uprave pomorstva, zunanjetrgovinske zbornice in Zveze advokatskih zbornic. Posvetovanje bo trajalo do 8. februarja.

Občinski odbori Socialistične zveze v ljubljanskem okraju se pripravljajo na druge zборе volivcev

Občinski odbori SZDL v ljubljanskem okraju so v volilni kampanji zelo aktivni. V Kamniku, Mengšu, Domžalah, Moravčah, Črnučah, so na razsirnjenih sejah občinskih vodstev pripravili že prve zbornice volivcev, tako da so na njih obravnavali krajevno problematiko in po vaseh izvoljili tudi nove krajevne odbore. Zbori volivcev so bili povprečno dobro obiskani in so razpravljali o vseh vprašanih zelo konstruktivno. To se je pokazalo posebno pri izbiri članov za nove krajevne odbore, v katerih predstavnike mladine in delovnih žena. Od 2. do 12. februarja se bodo vršili drugi zbori volivcev, na katerih bodo razpravljali že o predlogih kandidatur, ki so jih sprejele kandidacijske konferencie. V občini Dobrova, Ložatec in Borovnica bodo na teh zborih volivcev obravnavali tudi kmečke probleme, predvsem kooperacijo zadrug s kmeti, na Vrhniki pa so se o tem pogovorili že na

Bogat lov morskih rib

Reka, 3. febr. (Tanjug). Ribiči na jadranski obali so imeli lani eno izmed najboljših sezon, - nalovili so 20.116 ton rib. To je bilo že četrto leto po vrsti, ko so imeli ribiči s severnojadranskega področja boljše lovkakor ribiči v Dalmaciji in južnih primorskih krajih. Na severnem Jadranu - v Istri, Hrvatskem Primorju in Slovenskem Primorju - so nalovili lani 10.550 ton rib.

Občinski odbori Socialistične zveze

v ljubljanskem okraju se pripravljajo na druge zbornice volivcev

prvih zborih volivcev. Skoraj povsod bodo na teh zborih volivcev razpravljali tudi o pristojnostih in nalogah krajevnih odborov, po večjih občinskih centrih pa tudi komunalna vprašanja in priprave na družbeni plan. Vrhniki volivci žele na teh zborih volivcev razpravljati o dejavnosti gospodarskih podjetij v občini.

Volilna kampanja je v svojem prvem delu obravnavala bolj tekoče gospodarske zadeve, vsaj na zborih volivcev. Toda kandidacijske konferencie so v ljubljanskem okraju govorile o predlogih kandidatov, pa s tem v zvezi ne le o pomenu volitev, temveč tudi o delu doseganja ljudske skupščine, o naši gospodarski in zunanji politiki, o

družbenem planu in o naših perspektivnih načrtih. Širša razprava o teh problemih pa se bo začela, ko se bodo v drugi polovici februarja in prvi polovici marca vršili občni zbori osnovnih organizacij SZDL, ki bodo volivce še bolj zainteresirale na teh problemih.

Vse to delo v občinah pa zavisi tudi od solidnih priprav, zlasti od aktivnega dela občinskih odborov SZDL. Predvsem kratki zakoniti rokovi za izvedbo drugih zborov volivcev terjajo polno odgovornost, kajti zbori ne smejo biti samo formalni, temveč morajo obravnavati vsa aktualna vprašanja, ki jih sprožijo volivci. Le tako bodo zbori volivcev dobro obiskani.

Za boljšo pot našega sadjarstva

Ljubljana, 3. febr. V perspektivnem načrtu razvoja slovenskega gospodarstva je dano v okviru kmetijstva sadjarstvu posebno pomembno mesto. Po načrtu naj bi sadjarstvo v letu 1961 ostvarilo 5,4% skupne vrednosti kmetijske proizvodnje. Številčno pomeni to trikrat večjo vrednost letne proizvodnje kot smo jo v povprečju dosegali zadnjih deset let.

KMETIJSKI PRESEŽKI IZ AMERIKE

Beograd, 3. febr. (Tanjug) Danes so v Beogradu podpisali sporazum, po katerem bodo ZDA v gospodarskem letu 1957-58 dobavile Jugoslaviji kmetijskih presežkov v vrednosti 62,5 milijona dolarjev, in sicer okoli 520.000 ton ržnice v vrednosti 32,8 milijona dolarjev, 20.000 ton bombaža v vrednosti 13,5 milijona dolarjev in 26.000 ton jedlinega olja v vrednosti 9,9 milijona dolarjev. ZDA bodo plačale tudi stroške za prevoz teh količin čez morje.

Da bi se pogovorili o delu, ki čaka slovenske sadjarje pri uresničitvi petletnega razvoja slovenskega kmetijstva in posebej našega sadjarstva, je Glavna združena zveza organizirala v Ljubljani III. republiško posvetovanje sadjarjev. Prvo in drugo republiško zborovanje sadjarjev (leta 1953 in 1956) sta utrdili strokovne temelje našega sadjarstva, na katerih temelji tudi perspektivni načrt razvoja sadjarstva v prihodnjih letih. Na letošnjem zborovanju pa bodo določili obseg, tehniko in organizacijo razvoja sadjarstva v letih 1957-1961, posebej pa pregledali naloge in program ter metode letošnjega dela.

Mladina iz Srbije se pripravila

Niš, 3. febr. Po podatkih okrajnih in občinskih komitejev Ljudske mladine narašča v jugoslovanski Srbiji čedalje bolj zanimanje za letošnje zvezne mladinske delovne akcije. Čeprav se uradno prijavljanje še ni začelo, pričakujejo, da se bo tu prijavilo za gradnjo avtomobilske ceste Zagreb-Ljubljana nad 10 tisoč mladincev in mladink.

Velik krog ljubljancev je včeraj z zanimanjem sledil

Velik krog ljubljancev je včeraj z zanimanjem sledil na Vodnikovem trgu izjavnemu dr. Lina Legiše in Marijana Javornika, ki sta govorila o Vodniku-peaniki, oblikovalcu slovenske besede in stremecu borcu za njeno lepoto in o Vodniku-časniki, ki je skoro dve sto let pred nami popisal prve zvezne avtomobilske ceste.

PROSLAVA PRED VODNIKOVIM SPOMENIKOM

strani domačega časopisa in preroško napovedal njegovo jutrišnje podobo. Na svečanosti, ki so jo pripravili v prostorih dvostoltnice Vodnikovega rojstva Društvo slovenskih književnikov, Slavistično društvo, Društvo novinarjev, Slovenska Matica in Svet Svobode in prosvetnih društev, Frana Albrehta in Mileta Klopčiča, dr. Antona Slodnjaka in druge predstavnike našega kulturnega življenja. Na zasneženem platuju pred spomenikom sta ostala po končani svečanosti simbolno položena venca Društva slovenskih književnikov in Društva novinarjev.

Ob robu

»Raziskovalec« in konferenca

V vsemirju sta se srečala drugi sovjetski sputnik in prvi ameriški umetni satelit »Raziskovalec«. Zaprtila sta v področje, kjer se ni meja niti suverenosti ene ali druge države nad značilnim prostorom. Drug nad drugim bosta mirno krožila okrog naše stare Zemlje v utihu in ponos tistim, ki so ju poslali v doslej nedosegljive višave. Vendar pa njuno kroženje in srečanje ne bo brez posledic za dogajanja na svetu.

Komaj dobrih 24 ur po slovesni objavi, da je bil uspešno izstreljen prvi ameriški satelit, je predsednik Eisenhower prejel tretje pismo sovjetskega premijera Bulganina, ali bolje odgovor na svojo poslanico od 12. januarja t. l. Sovjetska satelita so znana in se od zadnjih dveh Bulganinovih poslanic niso bistveno spremenila, uprašanje je, v koliko bo izstrelitev »Raziskovalca« upokala na tretji ameriški odgovor.

Dosednji ameriški negativni odgovori so bili v glavnem posledica občutka manjverednosti, ki so ga dobili Američani po izstrelitvi obeh sovjetskih sputnikov in po svojih neuspešnih poskusih. Ta občutek je izstrelitvo »Raziskovalca« odpadel, s tem pa je odpadel tudi glavni vzrok dosedanjih negativnih odgovorov. Nesmiselno bi namreč bilo, če bi se sedaj začeli opetati okrog teže in dosežene razine satelitov, ki krožita v vsemirju tako kot nekateri zahodnoevropski komentatorji, ki z zmagovalnim ugotavljanjem, da je ameriški satelit poletel bližje od sovjetskega. Dejstvo je, da imajo eni kot drugi medicinsko raketo in to je nepostopno tisto ravnatežje, ki naj bi bilo v sedanjem blokovskem svetu potrebno, da se partnerji ene in druge strani vsedejo za okroglo mizo.

Vendar pa bi bilo tudi v našem blokovskem svetu pretirano, če bi vse zasluge za eventualen pozitivnejši odgovor pripisali »Raziskovalcu«. Od prvega Bulganinovega pisma šefom zahodnih držav do tretjega pisma predsedniku Eisenhowerju je pretekel pol drugi mesec in v tem poldrugem mesecu so se izkresala mnenja in zgodilo je je marsikaj, kar bi lahko vplivalo na spremembo stališča State Departmenta. Predvsem se je pokazalo, da niso vsi partnerji takomnenovane zahodnega bloka enako neobčutljivi za sovjetske predloge kot ameriški zunanji minister Dulles. Večina evropskega javnega mnenja je precej naklonjena sovjetskemu predlogu za sklicanje mednarodne konference na najbližji ravni, še bolj pa se Evropa — čeprav morda ne preveč hrupno — ogreva za predlog Rarackega o brezdomskem področju v Srednji Evropi. Iz Londona napovedujejo, da bo britanski premier Macmillan v odgovoru na drugo Bulganinovo poslanico v načelu sprejel idejo o sklicanju mednarodne konference, čeprav bo to prevladno mnenje, da ne bi razkril kakih razlik med britanskimi in ameriški stališči. K vsemu temu lahko pristojejo še precej živahno diplomatsko aktivnosti, ki je v teku med Moskvo in Washingtonom. Ta aktivnost nima uradnega pečata priprav za mednarodno konferenco, kakršne je v svojem odgovoru predlagal Eisenhower, vendar pa ima precej značilnosti takih priprav. Kaj naj to pomeni?

Zelo verjetno bomo pričali o pripravah, ki naj bi tekle predvsem ene in druge strani. Ničveč od dveh najmočnejših partnerjev namreč ni preveč voljan javno sprejeti predlogov drugega in odstopiti od svojih. Zato se stvari treba spetati tako, da ne bi bil nihče prizadet. Tak je naš današnji svet!

A. S.

Resolucija o plačah

London, 3. febr. (Reuter). Laburistična opozicija je predlagala v parlamentu resolucijo, s katero obsoja vlado zaradi njene politike na industrijskem in socialnem torišču in meni, da ta politika hudo škoduje industriji in utegne povzročiti resne nevarnosti v tej gospodarski panogi. Pričakujejo, da bo začel parlament v četrtke obravnavati laburistično resolucijo.

Jabotko spora med vlado in opozicijo je povzročila plač. Laburisti podpirajo delavske zahteve po zvišanju plač, vlada pa meni, da te zahteve po vsej državi ogrožajo uspešno izvajanje vladnih načrtov za poblajanje inflacije.

Na začetku poti

Kuati odpotoval v Damask — Pred poenotenjem upravne, vojaške in politične strukture — Naser bodoči predsednik ZAD z obsežnimi pooblastili

KAIRO, 2. febr. Kairski radio poroča, da sta se danes sestala predsednik Naser in predsednik Sukri Kuatli in obravnavala ukrepe, ki so potrebni za izvajanje sklepa o združitvi Sirije in Egipta. Pri pogovorih so bili navzoči tudi sirski državnik, ki so s predsednikom Kuatlijem prispeli v Kairo zaradi razglasitve Združene arabske države.

Kuati je s sirskimi ministri odpotoval v Damask. Slovo na Kairskem letališču je bilo zelo slovesno. V sredo bosta predsednik Naser in Kuatli pred egiptovskim oziroma sirskim parlamentom obrazložila politiko Združene arabske države in njeno notranjo strukturo. Uradni krogi trdijo, da so o tem razpravljali večera na prvi skupni seji vlade združene republike, na kateri so bili navzoči vsi ministri egiptovske in sirske vlade. Uradno izjavljajo, da so na tem sestanku tudi določili datum plebiscita o združitvi in izvolitvi predsednika. Plebiscit bo najbrž 21. februarja.

V pooblaščenih krogih v Kairo tudi trdijo, da bo predsednik Kuatli v sredo na seji sirskega parlamenta predlagal Gamala Abdela Naserja za predsednika združene republike. Ti krogi pripominjajo, da je razpustitev dveh suverenih zakonodajnih zbornic v skladu z ustanovitvijo nove enotne arabske republike. Po razpustitvi obeh parlamentov bo predsednik združene republike izdal odlok o ustanovitvi začasnega zakonodajnega telesa, ki bo delovalo v prehodnem obdobju. V tem telesu bi bilo nekaj poslancev sedanega sirskega in egiptovskega parlamenta.

Bolgarski proračun

Sofija, 3. febr. (Tanjug). V narodnemu zboranju LR Bolgarije so danes predložili proračunski osnutek za leto 1958, ki doletja 19 milijard 848 milijonov levov dohodkov in 19 milijard 721 milijonov levov izdatkov. V primerjavi z lanskim proračunom so se dohodki in izdatki povečali za približno 900 milijonov levov.

V svojem ekspezoju je finančni minister Lazarov povedal, da so ljudski sveti dobili zdaj večje pravice, kar zadeva sestavljanje in razstavljanje proračunov. Njihovi proračuni bodo zdaj večinoma izpolnjeni iz lastnih dohodkov, toda brez zvišanja davkov in prisiljabin, ki so doleteli po zakonu. Letos znašajo proračuni vseh ljudskih svetov več kot 3 milijarde levov.

TELEGRAMI

VARŠAVA — Poljska časopisna agencija PAP poroča, da se je poljski zunanji minister Adam Rapacki, ki se je te dni mudil v Moskvi, na pogovorih s sovjetskimi zunanjimi ministrom Gromikom, vrnil sinoči z vlakom v Varšavo.

KUWAIT — Danes so bile v britanskem protektoratu Kuwaitu v Perzijskem zalivu spet manifestacije ob razglasitvi Združene arabske države. Čeprav so oblasti večkrat te manifestacije prepovedale, je množica danes mirno korakala v spredu in nosila transparente z nacionalnimi gesli. Incidentov ni bilo.

NEW DELHI — Ameriški veleposlanik v Indiji in Nepal Bunker je sporočil, da so ZDA sklenile pomagati Nepal s pšenico in koruzo, ker je ta država v hudi stiski zaradi hrane. Pomoč bo znašala 20.000 ton žita. Nepalska vlada se je bila že prej obrnila na ameriško vlado s prošnjo za pomoč, ker je lanska suša hudo prizadela pridelek.

SAN JOSE — V Kostariki so bile večraj volitve predsednika republike in poslancev narodne skupščine. Po prvih poročilih z volitve je videti, da mnogo volivcev ni glasovalo.

WASHINGTON — Zastopnik Bele hiše je povedal, da predsednik Eisenhower pričakuje aprila obisk bivšega predsednika »riske vlade« Winston Churchilla. Eisenhower je bil že prej povabil Churchilla, toda do obiska ni prišlo. V Churchillovi okolici pa govorijo, da se Winston Churchill ne počuti dovolj dobro, da bi poteval v ZDA. Zdaj je star 83 let.

TEHERAN — Šef ameriške delegacije v Združenih narodih Cabot Lodge, ki je zdaj na obisku v Iranu, je obiskal iranskega šaha in mu izročil pismo predsednika Eisenhowerja. Vsebine pisma niso objavili.

Nemci in »Raziskovalec«

Od našega stalnega dopisnika

BONN, 3. febr. Izstrelitev ameriškega umetnega satelita je izzvala veliko zanimanja tudi v Zahodni Nemčiji, četudi so vesti o tem prispelje ob času, ki je bil neugoden za tukajšnji tisk. Časopisi v nedeljo v Zahodni Nemčiji ne izidejo in tako so poročila in komentarje o sobotnem dogodku na veliko žalost založnikov objavili šele danes.

Nemci imajo tudi posebne razloge, da se dogodka veselo za očima »Raziskovalca« smatrajo nemškega znanstvenika Wernherja von Brauna, ki je že med vojno konstruiral raketo V-2. Razen njega omenja tukajšnji tisk imena še sedmih nemških znanstvenikov, ki so pred in med vojno delali v raketnem centru Peenemünde in kasneje dobili ameriško državljanstvo. V Cap Canaveralu smatrajo ta dogodek v pretežni meri za nemški uspeh, slišati pa je tudi očitke bivšemu ameriški ministru za obrambo Wilsonu, češ, da je s svojo politiko onemogočil, da bi bila raketa izstreljena že prej.

Von Braun je danes junak dneva; poročajo že, da bodo poleteli posneli film o njegovem življenju. Popolnoma slučajno je bil prav na dan izstrelitve v Stuttgartu kongres nemškega društva

umile v obeh delih republike. V Kairu se že dlje časa mudijo nekateri voditelji socialistične stranke Sirije, ki je bila ena izmed pobudnic sedanje združitve. Po njihovih izjavah je bil dosežen v tej zadevi popoln sporazum, ki določa med drugim razpust strank in ustanovitev Nacionalne unije.

Djerdja se je vpisal v knjigo predsedstva

Kairo, 3. febr. (Tanjug). — Jugoslovanski veleposlanik v Egiptu Josip Djerdja se je danes ob združitvi Sirije in Egipta vpisal v knjigo predsedstva republike.

Manifestacija

Kairo, 3. febr. (Tanjug). — Po vseh krajih Egipta je na tisoče oseb globoko v noč manifestiralo in vzklikalo predsednikoma Naserju in Kuatliju ob razglasitvi Združene arabske države. Kairo je bil sinoči okrašen in razsvetljen kot še nikoli. Povsod so visele sirske in egiptovske zastave, silke Naserja in Kuatlija, okoli predsedstva republike, raz katerega je bila razglašena združitve obeh arabskih držav. Pa se je nenehno valila velikanska množica ljudi. O podobnih manifestacijah poročajo tudi iz Aleksandrije, Gaze in drugih krajev.

Med tem pa prihajajo v predsedstvo republike v Kairo številne brzojavke s čestitkami iz vseh krajev arabskega sveta.

Trgovina brez vseh pregrad

Belgija, Nizozemska in Luksemburg so ukinili vse pregrade za svobodno izmenjavo — Po desetih letih postopnega združevanja Benelux gospodarska celota

HAAG, 3. febr. (Reuter). Ministrski predsedniki Belgije, Nizozemske in Luksemburga so danes v nizozemskem parlamentu podpisali sporazum o ustanovitvi ekonomske unije. S celotno vrsto sporazumov od leta 1944 do danes so bile praktično ukinjene trgovinske pregrade in je zato prišlo do brez kakršnih koli omejitev.

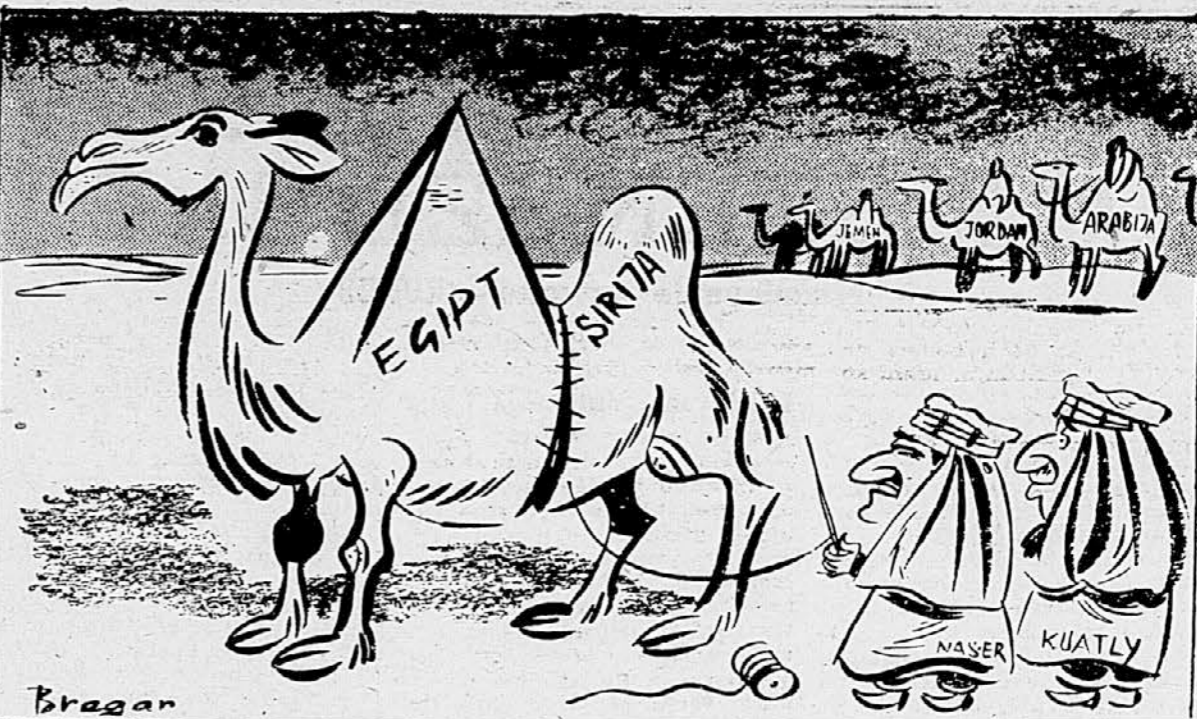
Predsednik holandske vlade Drees je danes popoldne po podpisu sporazuma izjavil, da so vse tri države uresničile visoko stopnjo ekonomske enotnosti in da skušajo zdaj doseči skupni cilj popolno skupno tržišče.

Luksemburški ministrski predsednik Beck je poudaril, da so vse tri države ustvarile skupno tržišče na temelju pridobljenega izkustva, medtem ko so druge evropske države šele na začetku ustanavljanja skupnega tržišča.

Belgijski zunanji minister van Acker je poudaril, da skušajo vse tri države v celoti vskladiti svoje trgovinske sporazume, svobodno kroženje blaga in vrsto kmetijsko politiko.

S celotno vrsto sporazumov, ki so bili sklenjeni v zadnjih 10 letih, so se postopoma odstranjevale carinske tarife in omejitve glede svobodnega kroženja blaga med temi državami. Preivalci, ki živijo na ozemlju Beneluxa, ne potrebujejo več potnih listov za potovanje

»Kršitev ustave«
Tokio, 3. febr. (AP). Japonski parlament je danes zavrnil resolucijo socialistične stranke, ki je zahtevala takojšnji razpust parlamenta. Proti resoluciji je glasovalo 256 poslancev, zanjo pa 151 poslancev. Socialisti so v resoluciji poudarili, da pomeni ustanovitev Kijšijeve liberalne-demokratske vlade po odstopu Hatogame decembra 1956 kršitev dhuha ustave.

— Če se ne dvigne kakšna sapa, nam bo sijajno vodila karavano! —

Jemen pristopil k ZAD?

Damask pravi, da je Jemen že zaprosil za sprejem — Kakšno je stališče Saudove Arabije — Pomisliki v Libanonu — »Vrata so odprta vsem Arabcem...«

DAMASK, 3. febr. (AFP). Radio Damask je poročal, da je jemenski kralj Imam Ahmed izrazil željo, da bi se Jemen pridružil Združeni arabski državi na temelju federalne unije.

Medtem ko so Egiptčani danes praznovali razglas o združitvi, je prišlo uradno sporočilo, da bi moral danes prispeti v Kairo jemenski prestolonaslednik princ Mohamed Ahmed ib. Badr. Da bi se pogovoril o pristopu svoje kraljevine, ki ima enako zunanjo politiko kot Egipt. Jemen-

ski prestolonaslednik je prejšnji mesec preživel nekaj dni v Kairu in Damasku, kjer so ga v celoti poučili o načrtih za združitve Egipta in Sirije.

Predsednik Sukri Kuatli je pred odhodom spreljal v Kairo v palači Kubeh Ibn Okella, veleposlanika Saudove Arabije v Egiptu. Pogovor je trajal eno uro, niso pa objavili nobenega sporočila, čeprav domnevajo, da je bilo govora o združenju republike in o pozivu drugim arabskim državam, naj se združijo, ali stopijo v federacijo z njo. Zahodni opazovalci v Kairo ugibajo, ali bo kralj Saud pristopil k federaciji ali ne. Poudarjajo, da se je lani radevolje pridružil paktu arabske solidarnosti, ki povezuje Egipt, Sirijo, Jordanijo in Saudovo Arabijo. Pripominjajo pa, da je Saud vodil drugačno politiko do Jordanije kot Egipt. Prestolonaslednik Saudova

Ofenziva proti »okvirnemu zakonu«

PARIZ, 3. febr. (Tanjug). — Francoski štab v Alžiru je danes sporočil, da je med napadom upornikov na vzhodnih sektorjih Alžirja padlo 70 francoskih vojakov. Pri Džidželi so uporniški oddelki razbili neko francosko enoto, ki je utrpela 14 mrtvih in 15 ranjenih.

Zato uradni francoski krogi ponovno opozarjajo na porast uporniške dejavnosti na vsem ozemlju Alžirije. Alžirska osvobodilna armada je že v začetku prejšnjega meseca prešla v splošne napade, zdaj pa so sporočili, da je samo v sedmih zasedah januarja padlo 75 francoskih vojakov, medtem ko jih je bilo 142 ranjenih in osem ujetih.

V presledku dveh dni so uporniki prejšnji teden obstrleljali v minotajci osem mest, v katerih so razmeščene močne posade francoske vojske. Ofenziva upornikov ima za cilj — kakor poudarjajo danes pariški časopisi — onemogočiti izvajanje alžirskega statuta, ki ga je bila pred tremi dnevi izglasovala francoska narodna skupščina. Po tem statutu je se-vernofafriskim področjem razglašeno za sestavni del francoskega ozemlja.

V zadnjih dveh dneh je prišlo do najhujših spopadov na področju Velikih kabilov, Konstantina in Bona. Kot poroča francoski štab, so enote »korpusa za pacifikacijo« utrpelje

4 mrtve in 27 ranjenih na bojiščih v bližini železniške proge, ki drži iz Biskre v Philippeville. Po tej prog so se sredi januarja prebajali prvi transporti nafte iz Sahare proti sredozemski obali.

Bonn noče plačati

Bonn, 3. febr. (Reuter). Generalni sekretar Atlantskega pakta Paul Henri Spaak je noč, preden je odpotoval iz Bonna v Pariz, izjavil, da se mu v pogovorih z zastopniki zahodnonemške vlade ni uspelo najti rešitve za spor med Veliko Britanijo in Francijo z ene in Zahodno Nemčijo z druge strani.

Zastopnik zahodnonemške vlade je danes izjavil, da ni razloga, da bi bonnska vlada preskledala svoj sklep. Vlada je pripravljena samo preučiti možnost za pomoč zaveznikom v Atlantskem paktu, če bi imeli težave pri nabavi tuje valute, ko bi želeli plačati stroške za vzdrževanje čet. Pripomnil pa je, da neposredno pokrije teh stroškov nikakor ne pride v poštev. Na vprašanje, ali bi se Zahodna Nemčija strinjala z ustanovitvijo sklada NATO, po katerem bi bile obveznosti enakomerno razdeljene med članicami, je bonnski zastopnik izjavil, da bi bil ta ukrep v skladu s členom 3. Atlantskega pakta. Pripomnil pa je, da takoga načrta ni nihče uradno predlagal in da potemtakem bonnska vlada o tem ni nič odločala.

Tukajšnji komentarij o satelitu pravijo, da je tudi ameriški satelit prešel s področja znanosti v arno vojaške politike in propagande in da se bo po 14 tednih kroženja sovjetskega satelita in po čestih ameriških neuspešnih ponovno postavilo ravnatežje v srecih vzpajakov.

Nekateri listi izražajo upanje, da bo izstrelitev ameriškega satelita vplivala tudi na reševanje mnogih svetovnih problemov. »Novi meseci« — piše »Frankfurter Allgemeine Zeitung«, »bi bil lahko simbol raziskovanja in novih odkritij tudi na področju političnega sporazumevanja.«

Poudarjajo, da je Zahodu padel težak kamen iz srca in da se bo do zdaj po vzpostavitvi ravnatežja, končno izboljšal izgled na konkretno korake za zmanjšanje napetosti na najvišji ravni.

Djerdja Zelmanovičski predlogi v Ankaru za o

Ti meni, jaz tebi

Haag, 3. febr. (AFP, Reuter). Nizozemska je zahtevala od Indonezije, naj zapre svoj konzulat v Patamburu, glavnem mestu Surinama. Zastopnik nizozemske vlade je izjavil, da pomeni ta korak odgovor na sklep indonezijske vlade, ki je zaprla nizozemske konzulate v Indoneziji.

CIPER: TURKI NISO ZADOVOLJNI

London, 3. febr. (Tanjug). Britanski zunanji minister Selwyn Lloyd bo ta teden poročal pred parlamentom o ciprskem vprašanju in o pogovorih, ki jih je imel s turškimi državniki med zasedanjem Bagdadskega pakta v Ankaru.

Zastopnik ministrstva je danes povedal, da so bili ti pogovori, ki so trajali skoraj teden dni, zelo koristni in da je turška vlada popolnoma seznanjena s britanskimi načrti, medtem ko je Lloyd podrobno obveščen o stališču turške vlade.

Medtem ko se Butler, ki zamenjuje odsotnega predsednika vlade, posvetoval z Lloydom in ministrom za kolonije Lenoux-Boydrom, očita britanski tisk vladi popustljivost do Turčije in prepogosto omenjanje zamisljivosti razdelitvi otoka. Liberalni časopis »News Chronicle« zahteva, naj britanska vlada objavi načrt za rešitev ciprskega vprašanja. Očitno so bili britanski predlogi v Ankaru za o

hladno sprejeti, piše časopis in pripominja, da je po najnovejšem sporočilu britanskega guvernerja Hugh Foota moč sklepati, da je to vprašanje spet zašlo v slepo ulico in da na otoku vlada napetost.

Voditelj turške nacionalne manjšine na Cipru-Fudil Kučuk se je vrnil iz Ankare v Nikozijo. Med bivanjem v Turčiji se je Kučuk s turškimi državniki pogovarjal o Cipru. Ciprski guverner Hugh Foot je v soboto pozval Kučuka, naj se nemudoma vrne na Ciper. Ciprski Turki so Kučuka slovesno dočkali. Stevilni Turki so nosili transparente na katerih je pisalo: »Hočemo delitev otoka.«

UMETNO USNJE NOV KORISTEN IZDELEK

Prizadevanje tovarne »KONUS«

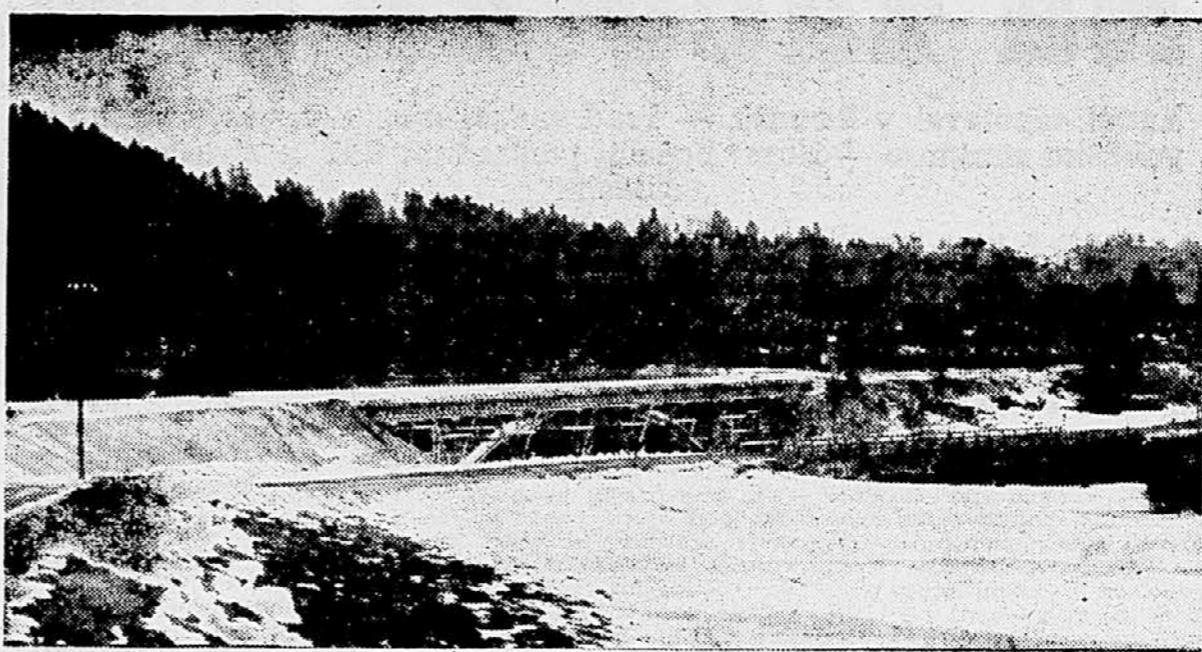
V usnjarskem kombinatu »Konus« v Slovenskih Konjicah si prizadevajo, da bi izboljšali kvaliteto proizvodnje in ustvarili čim več izdelkov za trg. V podjetju so ponosni, ker so danes največji proizvajalci usnja z umetnim licem. Vodstvo podjetja in tehniški inšpektorji na metode, da bi našli boljše, cenejše in bolj učinkovite postopke ter pomožna sredstva, ki bi ugodno vplivala na kvaliteto in ceno tega izdelka. Te postopke uveljavljajo pri vseh vrstah zgornjega usnja, bodisi da ga izdelujejo iz najljubših ali najtežjih vrst surovih kož. Za izboljšanje izdelkov z umetnim licem nameravajo letos kupiti tako imenovano »Pasting« napravico, ki v proizvodnem pogledu močno poenostavlja tehnologijo izdelave umetnega lica. Letos so sklenili v podjetju, da tako usnje več kot enkrat toliko počudb kot lani, ker se čevljarstva industrija vedno bolj zanima zanj.

Izdelovanje umetnega usnja

Danes v vseh razvitih industrijskih državah uporabljajo za izdelavo čevljev umetno usnje. Prednost uporabe tega usnja je predvsem v mnogo nižji ceni v primerjavi s pravim usnjem, lažji predelavi na avtomatskih strojih in v fizikalnih lastnostih umetnega usnja kot najdejalnejše zamenjave za pravo usnje. Proizvodnja umetnega usnja se je v podjetju uveljavila že leta 1954, ko so izdelali 50 ton umetnega usnja. Vsako leto se je proizvodnja umetnega usnja povečala ter je znašala lani 300 ton. Načrt za leto 1958 pa predvideva kar 700 ton, čeprav tudi ta količina še zdaleč ne zadostuje potrebam države. Umetno usnje, katero izdelujejo sedaj, je uporabno v glavnem za čevljarstvo industrijsko, za notranje dele obutve in pomeni velik prihranek v dinarjih in devizah. Izračuni so pokazali, da se na vsakih 100 ton umetnega usnja prihrani okrog 50 milijonov din. Z uvajanjem novih strojev in naprav so podjetje modernizirali ter povečali in izboljšali proizvodnjo. Uporaba umetnega usnja je zelo raznovrstna. Uporabljajo ga v čevljarstvu, knjigovodstvu (knjiške, notes) in nekaterih drugih panogah. Ima prednost pred polvilnilom, da se danaj zlato tiskati ter ne spreminja lastnosti s povečanjem temperature. Znana je uporaba umetnega usnja tudi za znojnice pri klobukih in čepicah, pri izdelavi etuijev za nalivna peresa, za cigaretno doze, solske torbice, kovčke, torbice in podobno.

Zaradi večjih potreb na tržišču se povečanja izbire je kombinat »Konus« naročil rekonstrukcijski elaborat za povečanje proizvodnje umetnega usnja po tako imenovanem kontinuirnem postopku. Elaborat so predložili v odobritev investicijski banki v Beograd. Z rekonstrukcijo bi se povečala bruto produkt približno za milijardo 200 milijonov din, medtem ko bi samo z novim načinom izdelali okrog 1,5 milijon kvadratnih metrov umetnega usnja.

M. K.

Na Bledu bodo kmalu izročili promet nov most čez Savo. Most, ki ga vidimo na sliki, je v glavnem že gotov, odstraniti morajo samo še leseno podporno ogrodje in povezati most s cesto. Foto: Gostinčar.

Iz Makedonije izvažajo več kot 100 artiklov v štirideset držav

Izbor in količina izvoznih artiklov Makedonije sta zdaj nepriporočljivi kot nekdaj. Pred desetimi leti so izvažali iz te republike le nepredelani tobak in pa nekaj fižola, sezama, ananasa in sadja. Ta del naše države je bil tedaj gospodarsko najbolj zaostal, čeprav je bil tudi tedaj bogat z minerali in gozdom in je imel podnebje, ki marsikje omogoča dve letni žetvi. Na strošoma listo izvoznih artiklov so tedaj lahko prinesli in drobno ter nemo meso. Grčija je bila tedaj edini uvoznik makedonskega fižola, sira in mesa, oziroma žive in zaklane živine, Francija in Avstrija sta kupovali aromatični anason; znani makedonski tobak so pa prodajali v več evropskih in drugih državah.

Industrije tedaj v Makedoniji ni bilo, zato so industrijske proizvode le uvažali. Rudarstvo kot gospodarska panoga je bilo kljub velikemu rudnemu bogastvu na docela primitivni ravni. Izkoriščanje nekaj makedonskih rudnikov je bilo zaradi njihove nerentabilnosti nepomemben činiteelj.

Toda ko se je v zadnjih 10 letih v tem, nekdanj tako zelo zaostalem delu naše države, marsikaj spremenilo, se je spremenilo tudi stanje v tej gospodarski veji, seveda na temelju splošnega povečanja gospodarske moči mlade republike.

Iz Makedonije zdaj izvažajo več kot 100 artiklov iz 17 gospodarskih vej, tržišče za prodajo pa je razširjeno na 40 držav na vseh petih kontinentih. Pri tem je treba posebno poudariti, da se je v temelju spremenil sestav izvoza v korist industrijskih proizvodov. Makedonija zadovoljuje danes domače potrebe in proizvaja pomembne presežke barvstih kovin, nekovinskih rud, električnih naprav, proizvodov kemične, kovinske, lesne, usnjarske in tekstilne industrije za izvoz na tuja tržišča. Pri tem pa seveda ne zanemarjajo izvoza artiklov, ki imajo že staro izvozno tradicijo. Zadnja leta povečujejo tudi izvoz zdravilnih zelišč.

Po Jugoslaviji...

• ZNANSTVENI INŠTITUT NA OTOKU MLJETU
Jugoslavanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je dobila ob osvoboditvi večje zemljišče ob jezeru na južnodalmatinskem otoku Mljetu. Ob tem jezeru bodo sedaj zgradili inštitut za proučevanje krasta, leguminoze in ribištva.

V inštitutu za leguminozo bodo raziskovali leguminozne rastline (beljakaste rastline) sredozemskega območja, da bi našli nove in sodobnejše gojilne metode.

• MODERNIZACIJA SIBENIŠKEGA PRISTANIŠČA
Sibeniško pristanišče je bilo doslej eno izmed najmanj mehaniziranih pristanišč na Jadranu. Zaradi tega so nakladalci na razkladalna dela potekala zelo počasi in ladje so morale dlje ostajati v pristanišču. Sedaj kaže, da se bodo te stvari kmalu izboljšale. Perspektivni načrt za modernizacijo pristanišča predvideva razen dograditve obale ob Dobriki tudi nabavo več novih dvigal in žerjavov. Za leto bodo dobili iz Madžarske dva gibljiva žerjava po 5 ton nosilnosti dve avto-dvigala z nosilnostjo 1 tone pa bodo dobili iz Italije. Razen tega bo pristanišče dobilo tudi nekaj traktorjev in prikolice.

• USPEH RIBISKEGA KOMBINATA »KORNATA«
Največje ribsko podjetje na Jadranu, »Kornata« v Sibeniku, je doseglo lani prav lepe uspehe. V obeh obratih so preprodali okoli 328 ton rib. Večji del proizvodnje so izvozili. Tudi spužvari tega podjetja so imeli letos uspehe. Nalovili so okoli 3000 kg spužev. Prihodnje leto bo to podjetje imelo kar enašt pužvarskih ekip namesto dosedanjih sedmih in ker pričakujejo, da se bo spremenilo tudi tako imenovani spužvarski zakon, pričakujejo, da bo lani prihodnje leto še večji.

• »OBČINSKO DETE« NA SUŠAKU
Pred nekaj dnevi so uslužbenci občinskega ljudskega odbora na Sušaku dobili na uničeni ent izmed pisarn tega odbora nenavaden paket. V njem je mirno spala enoletna deklica. Ob deklici je bilo tudi sporočilo.

Otroka so dali v otroški dom, njegovo mater pa so že našli in jo izročili materišču.

• PO KOLEŠNIH TOVARNE »PARTIZAN« IZ SUBOTICE ZELO POVPRAŠUJEJO
Tovarna koles v Subotici je lani dala na domače tržišče okoli 35.000 koles, okoli 10.000 pa jih je izvozila v Bolgarijo. Razen Bolgarije se za kolesa »Partizan« zanimata zlasti Poljska in Egipt.

Da bi bile kolesa »Partizan« kar najbolj dostopna našemu delovnemu človeku, je tovarna lani znižala cene.

Letos bo podjetje »Partizan« organiziralo v vseh večjih mestih tudi servisne delavnice, kjer bodo popravljali vsa kolesa brezplačno na tista kolesa znamke »Partizan«, za katero še velja garancijska doba. Tak servis je to dni pričel obratovati na Reki.

PISMA uredništvu

Odnos do potnikov

Odkar so mimo Vranskega speljali novo betonsko cesto, se je večina prometa presmerila nanjo. Le avtobusni promet se še vedno poslužuje odseka stare ceste, ki vodi skozi trg, ker je nova cesta sorazmerno precej oddaljena od naselja, in tudi ni primerne zatočišča za čakajoče potnike. Sredi januarja sem bil z ženo in hčerko, staro dva meseca, na obisku pri sorodnikih na Vranskem. Prav v tistih dneh so popravljali staro cesto, zato so avtobusi ustavljali na novi. Kraj je posebej odprt in izpostavljen, zato je razumljivo, da potniki niso bili preveč zadovoljni, ker so morali v hladnem vremenu pešati po razriti poljski poti v trg. Občina, ki je v svoji režiji popravljala staro cesto, je delo končala v nekaj dneh. Po načrtu bi morali avtobusi znova voziti skozi trg od 20. januarja dalje. Ker sem istega dne zjutraj nameraval odpotovati v Ljubljano, me je vest razveselila. Iz neznanega vzroka pa prvi jutranji avtobusi proti Ljubljani še vedno niso vozili skozi trg. Tako sem bil prisiljen oditi z ženo, otrokom in dvema težkima korbama na novo cesto, kjer je že čakalo okoli deset potnikov. Stali smo na odprti cesti, kjer

je pihalo od vseh strani, zato smo si tudi želeli čimprej priti v topel avtobus, ki je kmalu nato pripeljal. Bili pa smo bridko razočarani, kajti spredovnik ni hotel sprejeti nobene od nas, češ da je avtobus prepoln. Ker pa je istočasno izstopilo nekaj potnikov, sem zahteval, da sprejme vsaj ženo z otrokom, ker ne more stati na mrazu in se ji tudi mudi v Ljubljano k zdravniku. V odgovor na to se je spredovnik spogledal s soferjem, hip nato pa brezobzirno zaloputnil vrata in velem odpljati. Potniki so se razumljivo zgražali nad takim odnosom spredovnika do matere z otrokom. (Mimogrede povedano je bil avtobus last »Auto-prometa Celje«, in sicer hitra jutranja linija Celje-Ljubljana).

Morali smo čakati naslednji avtobus. Ta je res pripeljal. Ko je sofer v njem v luči žarometov uprledal čakajočo gručo, je sicer nekoliko zavril in je kazalo, da bo tudi ustavil. Toda ne. Takoj zatem je pogljal z vso močjo naprej in nas pustil na cedilu, čeprav je bil avtobus na pol prazen. Zal ne vem, kateremu podjetju je ta avtobus pripadal, ker je bila fema in je prehitro peljal mimo. Končno to tudi ni važno. Morda bi bilo koristno, če bi svojim soferjem in spredovnikom taka podjetja priredila tečaj o osnovnih pojmih humanega ognosa do potnikov...

pišem. Tako pa se v našem lepem starem primorskem mestu Piranu dnevno dogaja, da na stojnici na trgu prodajajo mrtve ptice pevke, in sicer po 400 din za kilogram. Ko sem to prvič videla, sem se zgražala z drugimi vred. Vendar pa to ni pomagalo, le da prodajalka ptice pred mano sedaj skriva, če jih tudi napredajo. Pred dnevi pa sem našla pri njej na žensko, ki ji dobavljajo ptice.

Greta Ravnik, Piran

VELENJE

Velenjska Svoboda se že pripravljajo na Prerovno dan. V tednu pred 8. februarjem bo glasbena sekcija Svoboda pripravila vokalno-instrumentalni koncert, 8. februarja zvečer pa bo slavnostna akademija.

400 din za kilogram ptic

Če bi to, kar mistim povedati, opazila le enkrat, bi se najbrž ne odločila, da vam

Embalaža prodaja blago

Vezadnjih dneh meseca januarja je Center za embalažo pri republiški trgovinski zbornici priredil zanimiv seminar o embalaži, ki sta ga vodila strokovnjaka evropske agencije za produktivnost iz Pariza g. J. Klaus in g. I. B. Bolter.

Med udeleženci so bili številni predstavniki naših tovarnih trgovinskih podjetij, ki so prvi dan sicer redkeje, poslednja dva dneva pa kar živno posegali v razgovor z različnimi vprašanji. Opaziti je bilo predvsem to, da pri nas še vedno potrošnik, da pri nas še vedno potrošnik, da pri nas še vedno potrošnik, da pri nas še vedno potrošnik.

upoštevati le delno. Vprašal so za mnenje gospodinjic oziroma potrošnikov, ki to blago kupujejo. Številno osnutkov se je znatno zmanjšalo, vendar pa se še niso dokončno odločili.

V večini evropskih držav imajo laboratorije za embalažo, ki na zahteve podjetij preizkušajo njihove embalaže in priporočijo najboljše tehnične in pomožne. Med temi so bobni, v katerih se zavodi ali zaboji vrtilo in tako pokažejo svoje občutljive in dobre strani. Nadalje imajo posebne vibracijske mize, ki ustvarjajo iste udarce kot železniški vagon pri premikanju in razne druge naprave.

Novi stanovanjski bloki v Novem mestu. — Foto: Selhaus

Kako pa to delajo v ZDA?

Tovarna je dobila 2400 osnutkov za novo cigaretno skatlico. Izmed teh je strokovna komisija izbrala nekaj več kot dve sto osnutkov, ki so jih nato predložili najprej v oceno vsem delavcem in uslužbencem tovarne. Ker pa so le-ti stalno v stiku z izdelkom, so mogli to mnenje

Praktična embalaža

Seveda pa ne smemo gledati samo na zunanost zavitkov, temveč moramo precej upoštevati tudi uporabnost embalaže. Ni zadosti, če bo potrošnik ob pogledu na zavitek vedel, kaj je

Embalaža za izvoz

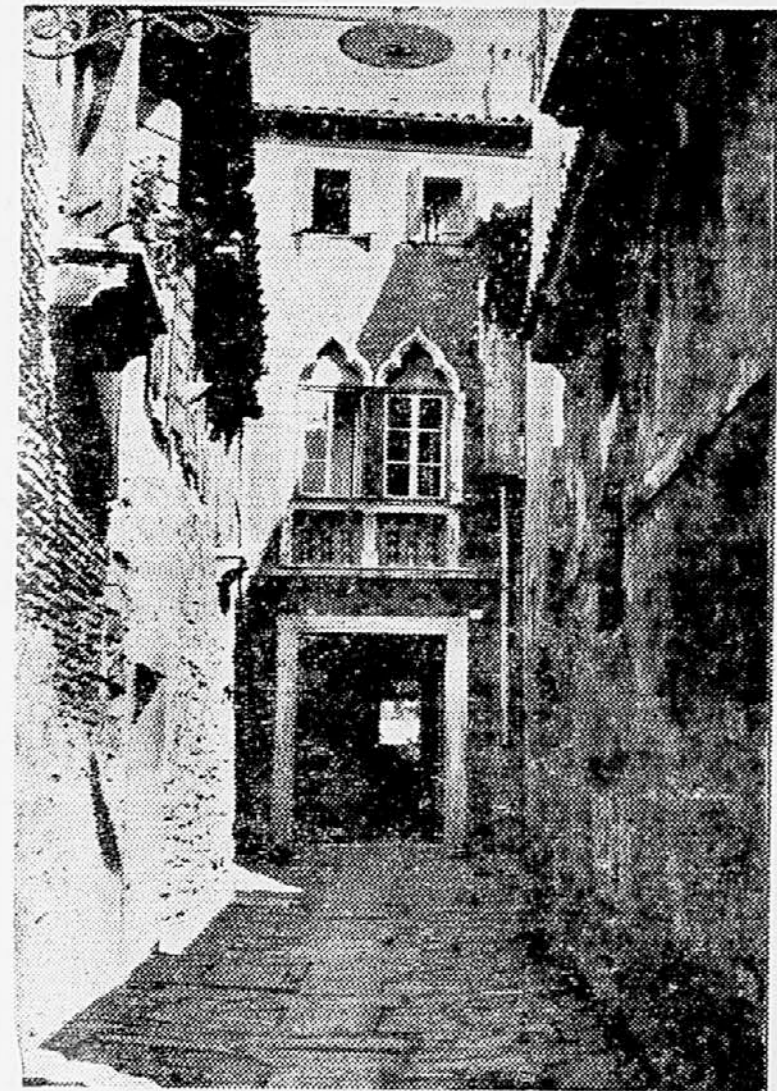
Konkurence na domačem trgu še ne srečamo kaj prida, pač pa je zelo velika na mednarodnem tržišču. Tako so vsi naši izvozniki postavljeni pred veliko vprašanje pravilnega in uspešnega embalaranja svojih izdelkov, ki naj bi zagotovili mesto v hudi mednarodni konkurenci.

Marsikdo bo delal, da pri nas

imamo materialov, ki jih imajo druge, industrijsko bolj razvite države. To je predvsem kakovostna valovita lepenka, ki je v ZDA že popolnoma izpodrila zaboje, nadalje različne plastične mase, kot polietilen, polvinilklorid, polistirostan, itd.

"VOLPONE" v mariborski Drami

V soboto je mariborska Drama uprizorila Johnsonovo komedijo »Volpone« v Zweigovi predelavi. Režiser je bil Herzog, inscenator in kostumograf Hešedušičeva, nekaj scenjske glasbe je napisal Saša Lajovca, ples je koreografiral Lavračeva. Predstavi ni moglo odrediti zaslug v izrazu in metodi. V nasprotju z realistično tradicijo mariborske drame je bila izrazito stilizirana. Skorajda vsa inscenacija so predstavljale nepravilne, geometrično ponazor-

Koperski motiv

jenim metalnim krilom podobne ploške v ozadju, ki so z dokaj živimi prvimi podčrtavale razpoloženje prizora in znača-

jev. »Idejni« poudarki pa nikjer niso motili likovne zamisli, ki je bila sveža in neposredna. Kostumi so se držali zgodnjerenesansnih oblik, bili pa so groteskno pretirani. Tako so dajali še več poudarka prepričevalnim, pa čudnim, maskam, bodisi dolgonosi, skoraj pošasti postavi starega Corbaccia (Blaž), bodisi skoraj ne mnogo manj zabavno pretirani maski mladega Corvina (Florjančič), Volpone — realističen in samo v kostumu rahlo grotesken —

pomeni ostre in dramsko ne do kraja logične pretiranosti tega značaja, ki je obenem drzen in neizmerno bojazljiv. Prisklednik Mosca je igral Vladimir Skrbinšek s suverenim obvladovanjem odra in situacij tudi v prizorih, ko je moral stati ob strani. Posebno v zadnjih slikah, po prelomu v Volponem, je nekolikokrat spominjal na svoje najmočnejše vloge. Bil je res pravi Mosca, prepričevalen, drzen in spravično nasravan.

Heberlov Voltore je bil mož s črno brado, črna lasmi, črnim poudarkom na notranji kakor na zunanji groteskosti. Blažev Corbaccio sodi med njegove prav dobre vloge. V prepričevalni maski je znal čudno spretno izvajati iz sebe astmatične glasove; piskanje starčevskih pljuč se je prav nepričljeno vpletalo med tekst in na svoj način »odgovarjalo« hinavskim glasovom, ki jih izvajala iz sebe navidezno bolni Volpone. Blaž je zmožal bogat register od naravnost strupene grabeljivosti do topoglavega miru v trenutkih notranje Florjančič je kot Corvino pokazal svoj najboljši smisel za humor, njegov dolgonosi, čudno-smešni lik je bil zmeraj poln oblikovnih vrednot, naraven v stiliziranosti in intenziven. Jasno je, da Brunčko v zahtevni vlogi Leona, pravega »capitana« iz stare komedije po kratkih vajah (vsobil je namesto obolevlega Kočevarja) ni mogel dati popolnoma izdelanega lika, vendar je storil mnogo in se groteskam pridružil po svoje. Majda Gorinskova je kot Colomba »odajala« vrsto melodiozno cmeravih glasov, ki so spet po svoje barvali prizore. V maski in igri je dobro ustrezala Brunčkova je kot Canina našla nekaj prepričevalnih, širokih gest, ki so po svoje dobro dopolnjevale podobo celote. Plevel kot sodnik je bil predvsem postaven možiček z zvenečim glasom; Simec se kot poglavar sibirrov ni vzdignil nad (sicer prijetno) povprečje nekkih drugih svojih vlog. Med služabniki je za trenutek izstopil Leskovec. V celoti so služabniki s počujom solistom Potocnikom in kratkem začetku opravila vse, kar je bilo mogoče pričakovati od njih.

prav tako tudi štiri baletke v začetnem plesu.

Za režiserja Herzoga pomeni predstava lep uspeh. Režija je bila vseskozi živa in razgibana, čeprav v določenih trenutkih (Volponov zlom) mogoče ne povsem tako izrazita, kakor bi lahko bila. Kljub prav dobri soigrski je čutili, da se v predstavi bijeta dva stila, tradicionalno realistični in stilizirani. V Mariboru sorazmerno »novi«, pa čeprav so ravno grotesknost nekaterih likov in poudarjeni akustični efekti zelo določno kazali na starejše zglede, ki jih ne kaže preveč poudarjati (saj ravno deklamacija ni sodila med najboljše zmogljivosti mariborske drame). V bistvu je režija tudi formalno zelo vestno sledila načinu obdelave Stefana Zweiga, ki je »ples okoli zlatega teleta« občutil nekako nadčasovno. Zaradi vsega tega pa je bila predstava zanimiva v metodi. Ne samo uspeh pri občinstvu, uspeh pri igralcih samih bo v prihodnjih delih pokazal, koliko je bila metoda te dobro pripravljene igre kot prehodna stopnja uspešna.

Branko Rudolf

Prizor iz mariborske uprizoritve »Volponeja«. Vl. Skrbinšek kot Mosca in Blaž kot Corbaccio.

Kulturni razgovori z Vjekoslavom Kalebom

Delavska knjižnica, ki organizira četrtkovne Kulturne razgovore v Križankah, je povabila za četrtek, dne 6. t. m., hrvaškega pripovednika Vjekoslava Kaleba. Ta bo po uspešnem nastopu pesnika Gustava Krkleca eden izmed vodilnih predstavnikov sodobne hrvaške in srbške proze stopil v neposredni kontakt s slovenskim občinstvom.

Vjekoslav Kaleb je nedavno prejel književno nagrado centralnega komiteja Ljudske mladine Jugoslavije, še prej pa ga je nagradila Zveza književnikov Jugoslavije. Obe nagradi sta odlikovali njegov roman »Divjota prašine«. To je tisto delo, ki ga je ob koncu l. 1955 izdal

v slovenskem prevodu z naslovom »Čudoviti prah«. Prešernova družba, in sicer v nakladi 80.000 izvodov. Slovenska izdaja Kalebovega dela je izjemno močno prekosila izvirno naklado in pripovednik Kaleb je postal dober znanec slovenskih bralcev. Zato je treba tem bolj pozdraviti njegov nastop v okviru ljubljanskih Kulturnih razgovorov.

Vjekoslav Kaleb je bil rojen 27. novembra 1905 v Tjensu pri Sibeniku. Kraška tla Dalmacije, pogledi na morje, predvsem pa življenje siromašnega ljudstva v tej slikoviti pokrajini je zapustilo v Kalebmu močne vtise, ki so odločno vplivali na vse njegovo delo. Nekaj časa je bil učitelj v dalmatinski provinci, l. 1940 pa se je vrnil na zagrebško Višjo pedagoško šolo in izdal prvo knjigo svojih novel »Na kamenju«. Pozornost, ki jo je vzbudil že s to knjigo pri kritikih in bralcih, je spremetljala vse njegovo nadaljnje delo. Leta 1942 je izdal zbirko »Izvan stvarje, l. 1943 pa je odšel v partizane, bival nekaj ča-

sa celo v Egiptu in kmalu do osvoboditve. l. 1946. napisal knjigo »Brigade«, ki mu je prinesla nagrado Zveze književnikov Jugoslavije. Leta okupacije je opisal v romanu »Ponižane ulice« (1949). Nadaljnja njegova dela so že omenjena »Divjota prašine«, »Bijeli kamen« in »Mrtvi zvuci«. Mimo tega je pisal večje število v revijah in dnevnihk natisnjenih člankov, esejev in kritik.

Vjekoslav Kaleb je pridobil sloves pripovednega umetnika z vrsto odlično napisanih novel, ki se dogajajo večinoma med delovnim ljudstvom njegove Dalmacije. Za obdelavo svojih iz življenja posnetih motivov je našel ne samo novo snov, marveč tudi nove prijeme. Njegov realizem ni šablonski oris stvarnosti, marveč osebno značilno obravnavanje socialne tematike in nepriljen oris subjektivnega in objektivnega življenja današnjih dni, posebej se je njegovi rodni pokrajini, Vjekoslav Kaleb živi v Zagrebu, kjer je umetniški direktor »Zagrebfilma«.

Zagrebska kronika

ZIMSKA GLASBENA SEZONA. - Zagreb je mesto z razvitim glasbenim življenjem, v katerem po statističnih podatkih vsak deseti prebivalec obiskuje glasbene prireditve ali pa se aktivno udeležuje kot pevec, godbenik oziroma skladatelj. V teh zimskih mesecih je glasbeno življenje posebno živo in Zagreb je obiskalo tudi mnogo uglednih gostov iz tujine. Februarski program je še obširnejši, zato naj na kratko navedemo najvažnejše prireditve.

razstavila po devet temper in olj, pretežno pejzažev iz rodne Vojvodine. Njuna razstava v salonu LIKUM je bila lepo sprejeta.

SLIKE NA LOTERIJU. Zagrebški slikarski salon LIKUM je poln slik njegovih članov. Obisk je brezplačen, toda z vstopnico oziroma srečko, ki stane 100 din, lahko vsakdo sodeluje v loteriji, katere dobiček je ena ali več slik v skupni vrednosti 50.000 din. Dobitnik si lahko slike izbere po želji. Minulo soboto je bilo pro žrebanje. Ta novost je v Zagrebu naletela na odobravanje in obisk salona je močno porasel.

NOVI DOKUMENTARNI FILMI. - Zagreb-film je izdelal nekaj novih dokumentarnih filmov: »Koraki mesta«, »Skamero skozi Zagreb«, »Onstran nevarne reke« in »Razvoj delavskega gibanja«, ki se bodo v kratkem pojavili na zagrebških in drugih filmskih platnih. Filmi so bili dobro ocenjeni, izdelali pa so jih v 600 kopijah, tako da jih bodo lahko dobili na razpolago vsi zainteresirani. (MB)

Skupina kitajskih glasbenikov, ki jo sestavljajo pianistka Vu Lo-Ji, sopranistka Cao-Sijao-Jen in pianist Li Džui-Šen, bo nastopila še ta teden in bo mimo klasičnih skladb izvajala tudi našega Brkanovića, Mezzosopranistka Tea Lourenčičeva, hrvaška rojakinja, a sicer članica salzburškega Mozarteuma, in mladi pianist Peter Frankl iz Budimpešte bosta koncertirala s skladbami klasičnih mojstrov. Ameriški pianist in dobri znanec zagrebškega glasbenega občinstva Aleksander Uninski bo nastopil sredi meseca z deli Mozarta, Brahmsa, Chopina in Stravinskega. Med gosti je treba omeniti še dirigenta Viktorja Vasija iz Budimpešte in pihalni kvintet iz Pariza. Svoje koncerte bosta imela domača dirigenta Boris Papandopulo in Antonio Janigro. Tenorist Marijan Majcen bo proslavil 30-letnico svojega umetniškega dela s samostojnim koncertom, konec meseca pa bosta koncertirala še violinist Vladimir Marković in pianist Ranko Filjčak.

TRI SLIKARSKA RAZSTAVJE. - Zadnje dni so bile v Zagrebu odprte tri razstave znanih zagrebških in beograjskih likovnih umetnikov. V salonu ULUH visi dvajset del v olju in temperi Rudolfa Sabliča, Slavko Stolnik, ki si je že pridobil sloves solidnega »naivnega« slikarja, se je spet pojavil s 25 deli, in sicer slikanih s tempero na - polivini, medtem ko je doslej slikal izključno na steklo. Beograjska umetnica Vera Josifović in Mihael Berendi sta

Motiv iz stare Ljubljane

Koncert zbora Slovenske filharmonije

Za vokalni koncert zbora Slovenske filharmonije je dirigent Rado Simoniti izbral program, s katerim je prikazal brez klasičnega slovenske zborovske ustvarjalnosti Adamića in Lajovca precejšen del tega, kar se je ustvarilo pri nas v čisti vokalni glasbi zadnjih dvajsetih let. Kakor smo Slovenci prav v tem času, zlasti pa po drugi vojni, v instrumentalni oziroma orkestralni glasbi neverjetno napredovali, nimamo v samopjevu in a capella zborovski glasbi kaj posebnega pokazati Osterc, Kogelj, Arnič, Tome, Svara, Lipovšek, skladatelji, ki jih navaja spored, so samo znana in priznana imena

v naši glasbeni ustvarjalnosti, pa vendar ni nikogar med njimi, ki bi ga lahko postavil vsaj v splošljivo razdaljo do našega velikega mojstra pesmi Lajovca.

Od velikega števila izvajanih pesmi so me razžibale in prizadele pravzaprav samo tri: Ostercev globoko občuteni Cvetovič maj s čudovitim sopranskim solom (Zlata Gasperšič), impresivna Roška balada Danila Svare in s sveži, prisrčni Letski motiv Marijana Lipovška.

Zelo so me razočarale pesmi Marija Kogolja s svojo harmonsko prenatrpanostjo in s precej pomanjkljivim poslušom za ima-

netno melodiko in ritmiko slovenske besede, pa tudi Ostercev Magnificat, ki je v 20 letih izgubil pač vse od svoje nekdanje harmonske aktualnosti, ostala pa je precejšnja vsebinska praznina in motila kaj nalive pisana klavirska spremljava.

Dirigent in zbor sta vložila v študij izredno težkega sporeda vse svoje sposobnosti in znanje. Lahko bi dirigent v precejšnji meri znajal dinamiko in se v večji meri posluževal tihera in srednjega dinamičnega registra, s čimer bi petje mnogo pridobilo na lepoti in izrazu.

Uroš Prevoršek

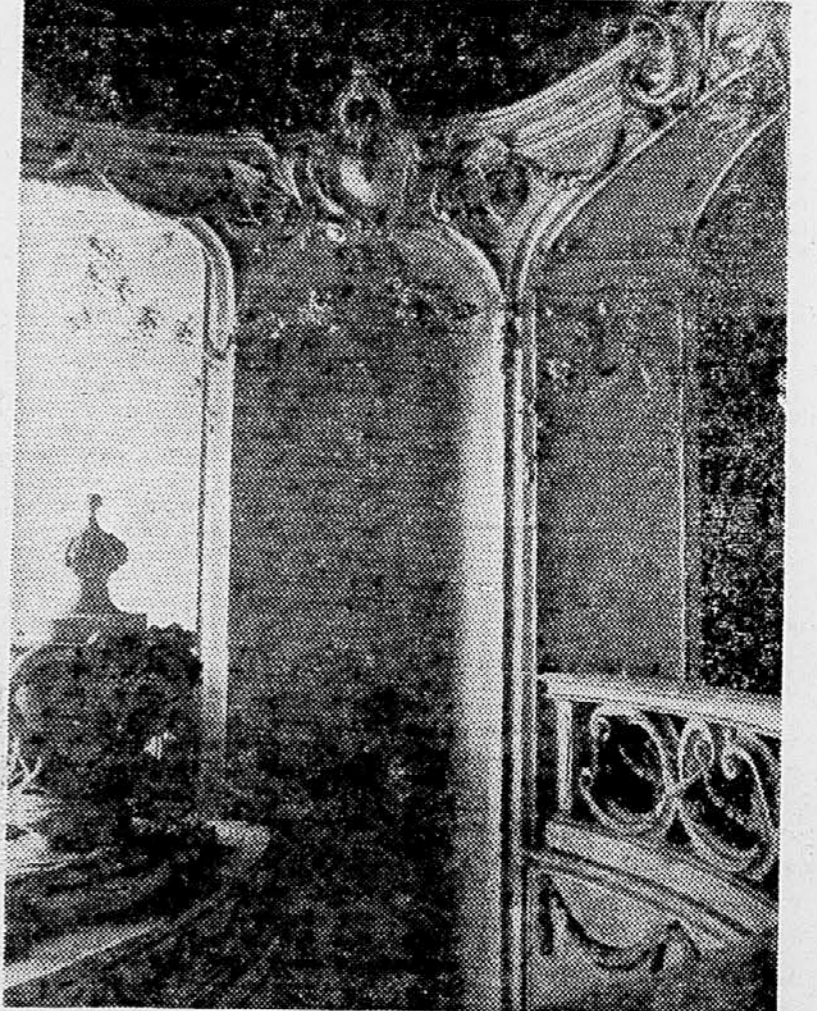
V KINU nam kažejo

Kariera Nikodima Dizma

Poljski filmski ateljeji v Lodzu so bili delovno okolje za film »Nikodim Dizma«, čigar naslov so prevajalci v distribucijskem podjetju »Zeta-film« razširili še z besedo »kariera«. Ze v marsikaterem filmu, ki smo ga gledali v našem programu, smo lahko poljske filmske delavce občudovali kot dobre icalce in izbiralce filmskih snovi. Ta svoj sloves so s filmom »Nikodim Dizma« potrdili, čeprav izbrane snovi niso mogli ali znali na najbolj uspešen in sugestiven način živiti tudi na filmskem traku. Srečali so se pač s težavami, ki jih morajo premagovati vsi filmski oblikovalci ob komedijski zgodbi s satiričnim, pa tudi resnim in grenkim priokusom.

Za osrednjega junaka so si izbrali osebo, kakršne pozna vsi velemestne siromašne četrti danes prav tako dobro, kot so jih poznale pred tridesetimi, štiridesetimi leti. Nikodim Dizma je nekakšen aristokratski odtepek proletarca, ki je skozi vsa svoja beda in brezdomstvo ohranil snežnobelo srce, samoveznico in smoking. Ne vemo, odkod je prišel in zakaj, vemo le za njegovo skrito željo, ki jo združuje z bojem za življenjski obstanek, željo, da bi se povzpел do varietetskega komika in igralca mandoline Filmska zgodba ga z dobro domišljico o izgubljeni vstopnici za elitni ples privede iz česte v najvišje kroge. Tu začne njegova kariera bistrega nevedneža v omejeni, moralno propadajoči višji družbi, ki razprede njegovo usodo brez njegove volje, da, celo v nasprotju z njo. To je zgodba, ki je zares lahko odprla »indiskretni dnevnik« najvišje poljske (in še katere druge) družbene sredine pred dobrimi tridesetimi leti. Spletkarstvo, nemoralna, korupcija, pohlep in

ustvarili odlično bridko komedijo. Dolžina filma in pomanjkanje pravega tempa sta komedijo raztegnili v kroniko, ki jemlje satirično »kritično« hitrost in z njo presenetljivost, živahnost in učinkovitost poantiranja. Če bi bil film o Nikodimu Dizmu krajši, bi bil vsekakor bolj izčiščen in učinkovit. Vendar zasluži tudi tak, kakršen je, več pozornosti, kot pa mu je bila izkazana pri nas z vse prezgodnjim ostranjenim s programa.

Motiv iz stare Ljubljane

Novi stroji za kmetijstvo

Povečanje odkupa kmetijskih pridelkov v goriškem okraju — Znatno povečanje skladov

Z lanskoletnimi uspehi zadružne hranilnice in posojilnice v Sempetru pri Gorici smo lahko zadovoljni. Na zadnji seji upravnega odbora so namreč ugotovili, da je lani dosegel odkup kmetijskih pridelkov skoraj dve milijardi din, kar predstavlja skoraj 300 milijonov čmarjev več, kakor v letu 1956. To nam obenem dokazuje, da so kmetijske zadruge povečale svojo aktivnost in se zlasti pri odkupih prav lepo uveljavile.

Na seji upravnega odbora zadružne hranilnice in posojilnice pa so razpravljali tudi o investicijskih posojilih za nabavo kmetijske opreme in strojev. Zadružne organizacije so porabile vsa sredstva, odobrena za melioracijo zemljišč, za nabavo opreme so porabili okrog 70 odstotkov odobrenih sredstev, za rekonstrukcije pa komaj 24 odstotkov. Zadruge so kupovale predvsem buldožerje, kombajne, mlatilnice in manjše stroje, ki jim bodo znatno olajšali dela na polju in v vinogradih.

Nadalje ugotavljajo, da se postopoma večja zadružni skladi. Medtem ko so kmetijske zadruge v goriškem okraju razpolagale ob koncu leta 1956 s 149 milijoni dinarjev, so razpolagale ob koncu lanskega leta že s 175 milijoni dinarjev. Ob koncu leta 1956 so ugotovili, da so zadružne

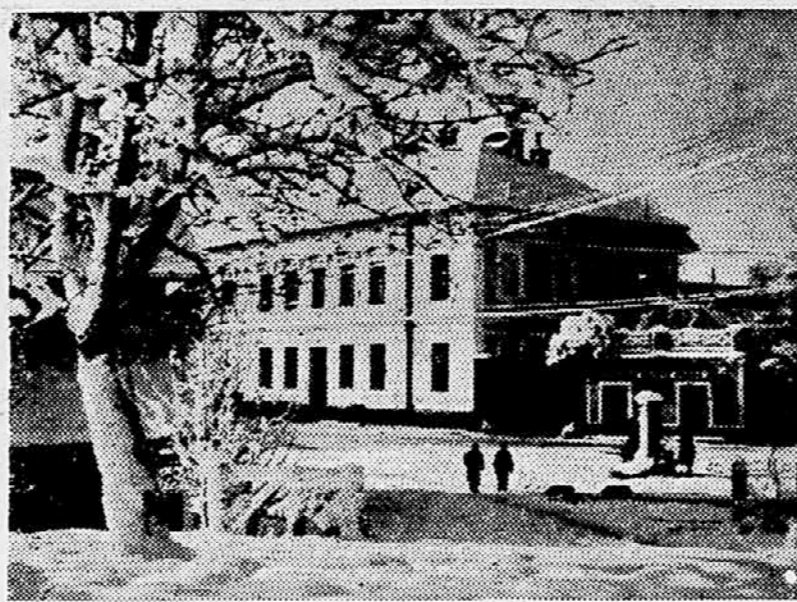
organizacije porabile le 46 milijonov, v lanskem letu pa že 112 milijonov dinarjev iz teh skladov.

Vzporedno s tem ugotavljajo tudi krepitev hranilne kreditne službe. Ob koncu leta 1956 je bilo za nad 132 milijonov dinarjev hranilnih vlog, ob koncu lanskega leta pa že okrog 220 milijonov. Podatki o izboljšanju kmetijstva pa nam dokazujejo, da se je v zadnjih petih letih povečala proizvodnja za okrog 30 odstotkov. Po perspektivnem načrtu do leta 1961 pa naj bi se z nabavo tehnične opreme, racionalnejšim izkoriščanjem obdelovalnih površin in z drugimi ukrepi, povečala za nadaljnjih 44 odstotkov. J. P.

Sadovnjaki na nerodovitnih tleh

S konference Zveze komunistov v herpeljski in divaški občini

Na konferenci Zveze komunistov v občini Divača in Herpelje so komunisti objektivno ocenili svoje delo ob uvedbi novega komunalnega sistema in ugotovili, da so bili doseženi lepi uspehi zlasti v gospodarstvu. Tako se je povečal narodni dohodek na prebivalca v občini Herpelje od 37.000 din v letu 1955 na 53.000 din v preteklem letu, kar je spritno pastvosti

Odkar so v Ormožu leta 1940 ukiniteli okrajno sodišče, so morali hoditi ljudje po opravih deloma v Ptuj in Ljutomer. Še ta mesec pa bo ponovno začelo poslovati sodišče v Ormožu, ki ga bodo namestili v preurejenih prostorih bivšega hotela. Pri sodišču bo tudi katastrski urad. — Na sliki zimski motiv iz Ormoža, v ospredju nova zgradba sodišča.

tega kraškega področja vsekar znaten napredek. To pa so lahko dosegli le spritno velikega razumevanja prebivalstva, ki aktivno sodeluje v upravljanju na vseh področjih.

V organizaciji ZK si bodo tudi v prihodnje v najtesnejši povezanosti s prebivalci prizadevali za mobilizacijo delovnih ljudi predvsem za urejanje komunalnih objektov. Znanje je, da je posebno brkinoško področje obeh občin zlasti glede preskrbe z vodo in s cestami precej zaostalo. V herpeljski občini je še 27 vasi, ki nimajo vode in prebivalci bodo morali ob pomoči občine tudi sami sodelovati pri delih. Lani so na primer kmetje iz Artviž, Gradisce, Tarter, Brezovega brda in Podbaž sami uredili krajevne poti. S tem so prihranili skupnosti več milijonsko vrednost, ki bi jo sicer morali porabiti za njuna popravila teh cest.

Sprito pretežno kmetijskega značaja teh krajev je bilo na konferenci v Herpelju tudi govora o petletnem perspektivnem planu za napredek kmetijstva. Obnoviti nameravajo 370 ha zapuščenih površin, na katerih bodo gojili prvenstveno sadno drevje, ki ima tu naravno odlične pogoje. Z namenom, da bi naldonosnejše sadje

shranjevali za zimo, že urejajo v Gradiscu ob glavni cesti TRST-REKA sušilnico, ki bo že v bližnji prihodnosti konzervirala jabolka in slive.

Iz poročila in razprave je bilo na konferenci ugotoviti veliko prizadevanje komunistov za gospodarsko neodvisnost teh krajev. B.

Sempeter pri Gorici

Prostovoljno gasilsko društvo v Sempetru, je lani pridobilo v članstvo precej mladincev ter privedlo zanje krajše tečaje, na katerih so se usposobili za opravljanje najosnovnejših nalog. Člani društva so uspešno sodelovali na raznih športnih tekmovanjih v Novi Gorici, Vipavi in Dornberku. Sodelovali so pri gašenju osmih požarov in s svojim uspešnim posegom obvarovali pred uničenjem več milijonsko vrednost. Pri tem so se s požrtvovalnostjo najbolj izkazali mladinci. Stevilne težave pa so imeli zaradi izrabljenih gasilskih naprav, predvsem avtomobila. O vsem tem in še drugem so razpravljali na nedavnem občnem zboru ter sklenili, da bodo v prihodnje skrbeli za večjo aktivnost članstva za pridobivanje novih članov, za preventivno gasilsko službo, izpopolnitev opreme in drugo.

Zupancičeva - dvajseta

(Od našega posebnega poročevalca)

BADGASTEIN, 3. febr. (Po telefonu) Drugi dan tekmovanja za svetovno smučarsko prvenstvo je v popolnem zaletu in ob manj številnem zboru gledalcev prinesel verjetno največjo senzacijo tega prvenstva: nepričakovano zmago Björnabakke, ki je s startno številko 12 po dveh čudovito ubranih tekih na ledeno trdi progi — začrtala sta jo priznana strokovnjaka Avstrijec Oberaigner in njen rjak Andersen — s skupnim časom 105,6 sek. postala najboljša smučarka v slalomu na svetu.

To dvajsetletno norveško dekle je prispelo na kraj tekmovalnega slaloma v popolnem zaletu in ob manj številnem zboru gledalcev prinesel verjetno največjo senzacijo tega prvenstva: nepričakovano zmago Björnabakke, ki je s startno številko 12 po dveh čudovito ubranih tekih na ledeno trdi progi — začrtala sta jo priznana strokovnjaka Avstrijec Oberaigner in njen rjak Andersen — s skupnim časom 105,6 sek. postala najboljša smučarka v slalomu na svetu.

Reidar in Werner

dobesedno znašla v naročju najmanj 60 fotoreporterjev, ki so vsi računali z njeno zmago. Toda priljubljena »Putze« ni zmagala, marveč je ta lovov navrglo temu hladnemu skandinavskemu dekletu, ki je brez vsakega vzburjenja prsmučala obokrat traso brez padca, predvsem pa duševno popolnoma uravnotežena. Mirna kri te Skandinavke je zaslužila to zmagoslavje. Menda ni bilo med nekaj tisoč gledalci nikogar bolj navdušenega in srečnega od njenega zarobenca, prav tako norveškega tekmovalca Rokneja, ki bo v sredo startal za barve Norveške v veleslalomu.

DOBER DAN ZUPANČICEVA

Naša edina zastopnica v današnji konkurenci 41 najboljših alpskih smučark iz 14 držav Slavica Zupancičeva se je plasirala na nadvse častno 20. mesto. V prvem teku je dosegla čas 53,9 in 21. mesto v drugem pa je še zvečala brzino in prista s progi v 57,0. Zanimivo je, da jo je velik del občinstva že dobro poznal po imenu in so jo ob obkroženju kratkih prihodov d. cija burno pozdravljali. Ali ni škoda, da nismo tej naši odlični tekmovalki omogočili več treninga in več nastopov v tujini, kajti že danes lahko trdimo, da je prav

ona naše najmočnejše in skoraj edino orozke, ki ga imamo sredi te smučarske elite v Gasteinu. Njen skupni čas znaša 115,9.

Strmina, po kateri so danes smučale udeležence slaloma, je bila precej zavratna. Med drugimi je postala žrtve te vožnje zadnja olimpijska zmagovalka, Francozinja Colliardova, ki je padla zelo nesrečno in se hujše poškodovala, tako da so jo morali z rešilnim čolnom kar s proge prepeljati do ambulantne, od onod pa dalje v bolnišnico. Približno 5000 gledalcev, ki je tudi danes ostalo v tem lepem zimovišću, da si krajša čas v tem — skoraj bi rekli — maskeradnem sprevedu po cestah Badgasteina, prišlo v polni meri na račun.

IZIDI

1. Björnabakken (Norv.) 105,6, 2. Frandl (Avstr.) 107,0, 3. Waser (Šv.) 107,4, 4. Sandvik (Norv.) 108,9, 5. Thölli (Franc.) 109,3, 6. Höfner (Avstr.) 109,8, 7. Stuve (Norv.) 110,2, 8. — 3. Danzer (Šv.) in Heggvi (Kan.) 110,8, 10. Thellings (Franc.), 11. Michel (Šv.), 12. Sidorova (SZ) itd. H. Ubeleis

PRVENSTVO LRS V HOKEJU

Visoka zmaga Papirničarja
Hokejisti Papirničarja iz Vevo so imeli pred dnevi v gosteh ekipo Maribora, ki so jo po zanimivi in hitri igri odpravili kar s 14:2 (8:1, 3:1, 3:0). Pri gostih se je odlikoval zlasti vratar, ki je obvaroval svoje moštvo še hujšega poraza. Med veščani sta bila najboljša Repin in L. Dornik. V četrtki s. t. m. se bo Papirničar pomeril z moštvom Celja, ki ga je v prvi tekmi premagal 4:3. To srečanje bo odločilno za naslov slovenskega prvaka, ki bo sodeloval na kvalifikacijskem turnirju s prvaki iz ostalih republik za vstop v zvezno ligo.

Učenci metalurške industrijske šole v Štorah na smučeh

Vodstvo Metalurške industrijske šole v Štorah že štiri leta zapored prireja v polletnih počitniških smučarskih tečajih za svoje učence. Pa ne samo to! Šola je postopoma nabavila tudi 40 parov dobrih smuč, svetke,

smučiščih do boljših stikov. Na račun takšne vzgoje se šola že zdaj ponaša z dobriimi tekmovalci kot so mali Rom, Krumpak, Orač, Cerček, Fidler itd. Letošnji prvi tečaj na kate-

kape itd. ter vse to posoja učencem v zimski dobi. S sistematično vzgojo pod vodstvom najboljših strokovnjakov, je šola že v teh letih dobila dober kader alpskih vozačev in prve tekmovalce za smučarske teke. V letošnjih zimskih počitnicah so pripravili kar tri tečaje in to na lepih pobočjih Svetine, kjer ima kolektiv štorske železarnice tudi svoj planinski dom. Primerna je bila tudi odložitve, po kateri se smučarskih tečajev obvezno udeležujejo vsi stalni predavatelji, oziroma vzgojitelji. Tako pride med učence in njihovi učitelji na

rem so bili zorani najboljši učenci-smučarji, je vodil znani učitelj iz Celja Marjan Nunčič (na sliki na desni). M. B.

Murska Sobota

Za izobraževanje članstva. Kmetijska gospodarstva v Pomurju so organizirala seminarje za prekvalkifikacijo kmetijskih delavcev. Taki seminarji so bili v Beltincih, Rakičanu, Ljutomeru in v Črncih-Apačah.

Tolmin

Ceprav je bilo v Tolminu doslej že več tečajev za šoferje-amaterje, je med mladino zanje še vedno precejšnje zanimanje. Tečaji pa so potrebni tudi zaradi naraščajočega števila motornih vozil, ki si jih pridno nabavljajo prebivalci. Zaradi tega se bo verjetno v kratkem začel spet nov tečaj za voznike-amaterje. Vr

Postojna

Te dni je odšlo nad dvajset pionirjev na večdnevni smučarski tečaj. Prireja jih vodi ga domače planinsko društvo, ki prireja podobne tečaje vsako leto tudi za mladino in starejše.

Za cenena stanovanja v Mariboru

Na sejah občinskih ljudskih odborov v Mariboru pogosto razpravljajo tudi o stanovanjskem vprašanju. Med drugim ugotavljajo, da je bila dosedanja sološna stanovanjska politika

Petrovče

Kmetijska zadruga je lani precej napredovala. V strojem stanju je dogradila zadružno gospodarsko zgradbo, ki bo letos dograjena. V njej bodo pralnice in moderne hladilne naprave za nizko zmrzovanje. Ker bodo kmetje lahko shranjevali svoje pridelke za lastno uporabo. Poleg tega je zadruga zgradila tri hmeljske sušilnice. V prihodnje pa bo zgradila po dve še v Drešnji vasi in Na Gorici. Povsod bodo v spodnjih prostorih tudi shrambe za stroje.

Bovec

Občinske konference Zveze borcev so se poleg delegatov udeležili tudi predstavniki političnih organizacij. V razpravi so delegati zahtevali, naj bi v prihodnje posvečali več pozornosti borcem-invalidom in jim nudili primerne zaposlitve. Poskrbeli naj bi tudi za izboljšanje dejavnosti strelske družine v Bovcu, več pozornosti pa bo treba posvetiti tudi predvojski vzgoji. Delegati so razpravljali še o raznih drugih zadevah ter izvolili novo občinsko vodstvo.

Te dni se je začel v Bovcu 10-dnevni tečaj Rdečega križa, ki ga obiskuje 25 mladinc iz Bovca in okoliških krajev. Udeležence tečaja so zelo marljivo, zato je upati, da uspeh ne bo izostal.

Važno vlogo imajo pri tem zlasti še člani občinskih zborov proizvajalcev, ki bi morali te stvari tolmačiti delovnim kolektivom ter vzbuditi pri njih zanimanje in razumevanje za reševanje takih osnovnih problemov. Tudi podjetja, ki iz lastnih sredstev ali pa ob podpori družbe gradijo stanovanja, bi morala pokazati več smisla za potrebe skupnosti. Le-ta naj bi dala na razpolago vsaj tista stanovanja, ki jih pridobi s preselitvijo svojih ljudi v nova. Kajti le tako bi vsaj postopno lahko spravili dol stredo, ljudi, ki stanujejo sedaj v neprimerljivih prostorih. Predlagali so tudi, naj bi 10% vseh novozgrajenih stanovanj uporabili izključno za preselitev iz hiš, ki jih je treba izrazniti. R. O.

VRAT MU JE PREREZALA

Pred kratkim je prišlo v Sv. Florjanu pri Sostanju do tragičnega dogodka. Devetnajsetletno dekle je v prepriču prerezalo z nožem vrat svojemu sostanovalecu. Ranjenega so prepeljali v bolnišnico in upajo, da ga bodo ohranili pri življenju. Dekle je po dejanju zbežalo, toda organi Ljudske Milice so jo že naslednji dan izlele. M. S.

POZAR V SOSTANJU

Iz neznanega vzroka je pred kratkim izbruhnil požar v glavnem skladišču Gradbenike v Sostanju. Uničil je skladišče z gradbenim in pomožnim materialom. Skodo cenijo na okrog 4 milijone dinarjev. M. S.

Filatelistična razstava v Celju

Komaj tri mesece je od tega, ko je bil v Celju ustanovljen filatelistični klub Merkur in že se njegovi člani predstavljajo s prvimi delovnimi uspehi. V izloženih oknih trgovskega podjetja Železninar so uredili razstavo znamk, ki ponazorjuje zimske športe. Podobne razstave bodo člani kluba priprajali vsak mesec; razstavljeni materiali pa bodo prilagodili znatnim dogodkom v doletnem mesecu, oziroma letnem času. Tako bo klubska razstava v marcu posvečena Rdečemu križu; v aprilu bodo razstavili znamke, ki opozarjajo na oboroženo vstajo jugoslovanskih narodov, z razstavo v maju bodo počastili rojstni dan maršala Tita, v juniju in juliju bodo na znamkah zbrali rožice

in živali, v avgustu bodo opozorili na tujski promet itd. Hkrati z rednimi mesečnimi razstavami in to vedno pri Železninarju, bodo del svoje dejavnosti posvetili tudi vzgoji mladih filatelistov.

All je parkiranje motornih vozil v Gubčevi ulici prepovedano? — Ob Gubčevi ulici v Celju je že dlje časa urejen lep prostor za parkiranje motornih vozil. Kakor na tem lepo označenem prostoru pa se motorna vozila poostokrat ustavljajo tudi ob straneh Gubčeve ceste. Čeprav takšno ustavljanje vozil v Gubčevi ulici ni prepovedano, to sodimo po tem, ker ob vstopu in izhodu ceste ni nobenih znakov, ki bi takšno parkiranje prepovedovali; pa se vednarje pripeti, da morajo nekateri vozniki plačevati kazni za parkiranje v Gubčevi ulici. Ker pri izvajanju teh »kazenskih ukrepov ni doslednosti, saj so zelo redki tisti, ki kazni plačujejo, ogromna večina pa je takih, ki na morebitni »prekrišek« sploh niso obozorjeni, bi bilo prav, da pristojni prometni organi uredijo tudi ta problem, da ne bo nepotrebnega godrnjanja.

Predavanja o avtomobilizmu — Avto-moto društvo »Slavk Stander« v Celju godi med najboljša društva ne samo v Celju, temveč v Sloveniji sploh. Društvo razvija precej velik aktivnost tudi s tem, da prireja strokovna predavanja in predvaja poučne filme o motornem prometu na cestah in

Ratoče v snegu — Foto prof. S. Letušič

Naš kovinarski center na Gorenjskem se v vseh športnih panogah živahno razvija in ima posebno v zimskih panogah malone neizpržen rezervoar odličnih zastopnikov. V zadnjih dveh ali treh letih se je močno udomačilo tudi sankanje, ki pridobiva zmeraj več prištevcev. Pred kratkim so bile na Jesenicah na idealni progi s Prihodom močnice sankaste teke, ki so se jih udeležili člani vseh delovnih kolektivov, gospodarskih organizacij in mladina vseh šol. Prehodni pokal za najboljšo ekipo je dala Železarna.

To soboto in nedeljo, a bodo v približno enakem obsegu tudi mn. žična smučarska tekmovanja, in sicer v tekih, veleslalomu in skokih, delno na snegu Črnega vrha, delno pa na Jesenicah in Hrušici. Z.

Še o zadnjih 24 urah

V Domu Partizana v Zgornji Siski je bil v soboto in nedeljo pokalni košarkarski turnir v izvedbi košarkarske zveze, ki se ga je udeležilo 12 moštev. V zadnji tekmi je Olympia premagala Ljubljano 82:66 (38:30), prej pa Odred 75:36. Drugo mesto je zasedla Ljubljana, ki je premagala moštvo Odreda z 82:52, tretji pa je bil Odred. Naslednja mesta od četrtega dalje so pripadala Mariboru, Svobodi in Partizanu iz Medvode. Za osmega udeleženca v četrtfinalu za jugoslovanski pokal se je kvalificiral Hajduk, ki je po dvakratnem neodločenem izidu s Radničkim iz Sombora 2:2 s streljanjem enajstmetrov dosegel odločitev sebi v prid.

Bokarska ekipa beogradskega Partizana je v Lublinu na Poljskem zmagala nad ekipo Avije 11:9. V Starem trgu pri Ložu so v nedeljo tekmovali v smuku, slalomu in tekih. V smuku in slalomu je zmagal med člani Skulj iz Prezida, medtem ko je bil med mladinci v obeh disciplinah najboljši Vengust iz Rakek. Med tekači se je med mladinci najbolj izkazal Urbha iz Prezida, med starejšimi mladinci in člani pa sta zmagala dva domačina, in sicer Špehar in Kandare, oba iz Dan. — (S. F.)

OBVESTILA

Zemljiškarski državni klub Ljubljana priredi tretji ob 19. uri na novem držišču SD Mladost v stratišču pri Kranju propagandni nastop drsalcov za umetno drsanje. Med nastopajočimi bo več državnih prvakov. Vabiten! Vsem igralcem Gradničarja snovna odbor, da se prično redni treningi danes ob 15.30. Zbrališče v Narodnem domu.

PO DELNISKIH DNEVIH PRIPIS K SKOKOM

Za zaključno tekmovanje delniškega XII. državnega prvenstva v klasičnem smučarski skoke je bilo sedem največ zanimanja. Kako tudi ne, saj so delničani na preurejeni in povečani 60 m skakalni lahki doverili revijo najboljših jugoslovanskih skakalcev. Rezultati tekme so znani: klubska tovariša in prijatelja Jožeta z Jesenic sta bila tudi tokrat najboljša. Langus je odvez prvenstvo Zidarju. Med njima in ostalimi najboljšimi je precejšnja razlika. Ker ob zadnji sezoni, je tudi v nedeljo skakal Langus v učinkovitejšem slogu, Zidar pa je bil daljši. Kljub temu je Langus po zaslugi sodniških ocen za slog zmagal. Nočemo osporavati udragne vrstnega reda. Toda zapisemo naj pa le, manjše težave pri sledenju prvemu mestu na tej tekmi zaslužil Zidar. Bil je naposled štiri metre »daljši«, pri čemer je bil prvi skok v vsakem pogledu doverjen, to je drzen pri te pri doskoku prav tako zanihal kakor Langus. Pa pustimo to! Večja samo je omeniti, da so mnogi gledalci odšli s stadiona prepričani o Zidarjevi zmagi, ker so se organizatorji zadnji dan prvenstva — v nasprotju z ekpedicijevimi predvidenimi — zelo lo obrli pri izražavanju rezultator. Tako je bilo moč uradno izde dobiti šele po skoraj celih dveh urah po končanem tekmovalnem delu. Toda tudi ta nomanjšilnost nikakor ne more zasenčiti odličnega vitsa, ki smo ga z vseh s seboj iz postojilnih Delnic. Še več o tem, nevostnu na herite v naši jutrišnji številki! — eb

O perspektivnem načrtu bodo med drugim razpravljali na prihodnjih zborih volivcev v občini Dravograd.

Socialistična zveza, Zveza komunistov in nekatere druge množične organizacije v občini Dravograd so ukrenile že vse potrebno za predvidljive naprave in za sklicanje drugih zborov volivcev. Politično vodstvo v občini je pozorno proučilo vse predloge in graje s prvih zborov volivcev. Na le-teh so vodje zahtevali od občine ljudskega odbora določena pojasnila o cetah in drugi komunalni dejavnosti, o gozdnih taksah in o raznih drugih kmetijskih problemih.

Tak obdobja na drugih zborih volivcev poslušali volivci tudi razložitev in odgovore občinskega ljudskega odbora na ta vprašanja. Na drugih zborih volivcev bodo razpravljali tudi o občinskem letnem perspektivnem načrtu, ki daje jasne smernice občinskemu gospodarstvu in posameznim panogam v naslednjih petih letih.

Četniški zarotniki pred sodiščem

Beograd, 2. febr. V razpravi pred okrožnim sodiščem v Beogradu proti četničarjem obtoženi zaradi sovražne delavnosti proti FLRJ je bil danes končan dokazni postopek z zaslišanjem vsakega od njih. Zaradi tega je sodnik ničnikar je dobil besedo javni v svojem zaključnem govoru je izjavil, da so podani dokazi, da sta obtožena Kraljević in Pavlović sodelovala s četniško organizacijo Draže Mihajlovića in da sta svojo sovražno delavnost nadaljevala tudi po osvoboditvi. Obtoženci se niso hoteli po besedi za to, kar so jim očitali, ker niso mogli najti zaslobe v besedah. Nekateri tuji listi zaradi neobčutenosti ali slabih namenov zadevo skušali oprestiti kakor da gre za nekakšno vojno zaroto, ki je bila namenjena za osvoboditve Srbije, demokracije, vendar točilec je nato poudaril, da so bili obtoženci med okupacijo predani raznovrstni gibanja. Na prvobitni so se očitli organizirane dela ter je o toženi Kraljević sestavljal program, da bi na ta način dal pobudo emigraciji za leto 1945. Zaradi tega, ker so stori v svoji delavnosti, je imelo namen, odstraniti državno in družbeno ureditve FLRJ ter

OBVESTILA

Obveščamo vse rezervne odličje občine Bežigrad, da bo 5. februarja 1958 ob 10. uri v središčni dvorani Kurilnice na Vilharjevi cesti 4. ustanovni občni zbor združenja rezervnih podoficirjev občine Bežigrad. Vabilni listi bodo poslani vsem, ki so ali niso prejeli vabila. Pripravljali odbor

UPRAVA ŽITNIH SILOVOS LRS Ljubljana - Likovarjeva 5, p. p. 317.

RAZPISU JAVNO LICITACIJO za nabavo treh vagonov vladičev za 6 do 8 polnih vagonov. Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe. Upravi žitnih silovos LRS do 28. februarja t. l. Javna licitacija v sredo dne 5. marca 1958 ob 10. uri v prostorih Uprave žitnih silovos LRS v Ljubljani.

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje v upravi Oblo delovna mesta za: upravnega referenta v oddelku za splošne zadeve - srednja strokovna izobrazba z daljšo prakso ali fakulteta s strokovnim izpitom; 2. matičarja - nižja strokovna izobrazba, strokovni izpit za matičarja ali pisarniškega referenta; 2. vodja krajevne uradov - srednja strokovna izobrazba ali nižja z daljšo prakso v upravnih službah, strokovni izpit; referenta za gospodarsko-pravne zadeve - visoka strokovna izobrazba, 3 leta prakse, strokovni izpit; šefa oddelka za delo - srednja strokovna izobrazba, 10 let prakse, od tega 5 let v gospodarstvu, strokovni izpit; referenta za delo - srednja strokovna izobrazba, 3 leta prakse, strokovni izpit; inšpektorja za delo - srednja strokovna izobrazba, 3 leta prakse, strokovni izpit; referenta za plan - srednja strokovna izobrazba, 3 leta prakse, strokovni izpit; referenta za socialne zadeve - srednja strokovna izobrazba - 5 let prakse, strokovni izpit; referenta za invalidske zadeve - srednja strokovna izobrazba, 5 let prakse, strokovni izpit. Kandidati za navedena delovna mesta morajo vložiti svoje prijave z natančnimi podatki v 15 dneh po objavi tega razpisa. Prijave naslovite na Komisijo za uslužbenke zadeve Oblo Kranj.

Komisija za uslužbenke zadeve Oblo Kranj

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

RAZPISU Komisija za uslužbenke zadeve občinskega ljudskega odbora Kranj razpisuje

VOZNIK HIKMET: Skrivnostni Ivan Ivanovič (prva izvedba) - Izvajajo člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju; 21.30 Zimske večerje ob kamini z orkestrom Stanley Black; 22.15 Za prijatelje Jazza; 22.35 Doris Day vam želi lahko noč; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oglasa za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM ZA TOREK (na valu 202,1 m in 94,9 MHz) 14.00 Zabavni zvoki; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori; 15.45-16.00 Filmska kronika.

MALI OGLASI DELAVCE za mehansko litje in kurjača za centralno kurjavo sprejme takoj »Unitas« Ljubljana, Celovška 224. Stanovanja nimamo! 2093-4

NA JEZICI št. 96 z nadaljevanjem v Zibertovi ul. 33 bo s. t. m. ob 8 zjutraj dražba naslednjih predmetov: kompresorja z elektromotorjem, železne stružnice z lesnim podstavkom in elektromotorjem, kombiniranega skobelnega stroja z elektromotorjem, rezalnega stroja z elektromotorjem Rade Končar, pisalne mize, radioaparata v Zibertovi ul. 13. Predmeti so na ogled pol ure pred dražbo na trgu mest v gospodinjstvu R 351-4

STROJ ZA POLNJENJE TUB za kremo in zobno pasto kupimo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kozmetika«. 2111-5

MERILNO URO za merjenje količin porabljene pare do 10 at-mosfer kupimo. Ključavnica, Ljubljana, Mesarska 1. R 348-5

HISO s 6 lokali in 6 stanovanji, z daljšo prakso, prodam. Prodajni naslov v podružnici Maribor. 2120-7

ZAMENJAM stanovanje tik pri Gl. kolodvoru (soba in kuhinja) in dam v skrbno stanovanje, posebno se gleda na višino najemnine. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ugodna priliko«. 2119-9

DOBRO IN POSTENO DEKLE išče oprimljeno sobo ali kabinet v centru. Ima svojo posteljnino. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 2118-9

DAN VEČJE POSOJILO sistem, ki mi preskrbi sodelovane priložnosti, primerno tudi za krojaško obrt. Ponudbe v ogl. odd. pod »Obrtnik - samec«. 2109-9

ISEM SODO. Nudim posojilo, ki oprimljeno sobo ali kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

ISEM PRAZNO ALI OPREMILJENO SOBO, lahko kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

VOZNIK HIKMET: Skrivnostni Ivan Ivanovič (prva izvedba) - Izvajajo člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju; 21.30 Zimske večerje ob kamini z orkestrom Stanley Black; 22.15 Za prijatelje Jazza; 22.35 Doris Day vam želi lahko noč; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oglasa za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM ZA TOREK (na valu 202,1 m in 94,9 MHz) 14.00 Zabavni zvoki; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori; 15.45-16.00 Filmska kronika.

MALI OGLASI DELAVCE za mehansko litje in kurjača za centralno kurjavo sprejme takoj »Unitas« Ljubljana, Celovška 224. Stanovanja nimamo! 2093-4

NA JEZICI št. 96 z nadaljevanjem v Zibertovi ul. 33 bo s. t. m. ob 8 zjutraj dražba naslednjih predmetov: kompresorja z elektromotorjem, železne stružnice z lesnim podstavkom in elektromotorjem, kombiniranega skobelnega stroja z elektromotorjem, rezalnega stroja z elektromotorjem Rade Končar, pisalne mize, radioaparata v Zibertovi ul. 13. Predmeti so na ogled pol ure pred dražbo na trgu mest v gospodinjstvu R 351-4

STROJ ZA POLNJENJE TUB za kremo in zobno pasto kupimo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kozmetika«. 2111-5

MERILNO URO za merjenje količin porabljene pare do 10 at-mosfer kupimo. Ključavnica, Ljubljana, Mesarska 1. R 348-5

HISO s 6 lokali in 6 stanovanji, z daljšo prakso, prodam. Prodajni naslov v podružnici Maribor. 2120-7

ZAMENJAM stanovanje tik pri Gl. kolodvoru (soba in kuhinja) in dam v skrbno stanovanje, posebno se gleda na višino najemnine. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ugodna priliko«. 2119-9

DOBRO IN POSTENO DEKLE išče oprimljeno sobo ali kabinet v centru. Ima svojo posteljnino. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 2118-9

DAN VEČJE POSOJILO sistem, ki mi preskrbi sodelovane priložnosti, primerno tudi za krojaško obrt. Ponudbe v ogl. odd. pod »Obrtnik - samec«. 2109-9

ISEM SODO. Nudim posojilo, ki oprimljeno sobo ali kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

ISEM PRAZNO ALI OPREMILJENO SOBO, lahko kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

VOZNIK HIKMET: Skrivnostni Ivan Ivanovič (prva izvedba) - Izvajajo člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju; 21.30 Zimske večerje ob kamini z orkestrom Stanley Black; 22.15 Za prijatelje Jazza; 22.35 Doris Day vam želi lahko noč; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oglasa za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM ZA TOREK (na valu 202,1 m in 94,9 MHz) 14.00 Zabavni zvoki; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori; 15.45-16.00 Filmska kronika.

MALI OGLASI DELAVCE za mehansko litje in kurjača za centralno kurjavo sprejme takoj »Unitas« Ljubljana, Celovška 224. Stanovanja nimamo! 2093-4

NA JEZICI št. 96 z nadaljevanjem v Zibertovi ul. 33 bo s. t. m. ob 8 zjutraj dražba naslednjih predmetov: kompresorja z elektromotorjem, železne stružnice z lesnim podstavkom in elektromotorjem, kombiniranega skobelnega stroja z elektromotorjem, rezalnega stroja z elektromotorjem Rade Končar, pisalne mize, radioaparata v Zibertovi ul. 13. Predmeti so na ogled pol ure pred dražbo na trgu mest v gospodinjstvu R 351-4

STROJ ZA POLNJENJE TUB za kremo in zobno pasto kupimo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kozmetika«. 2111-5

MERILNO URO za merjenje količin porabljene pare do 10 at-mosfer kupimo. Ključavnica, Ljubljana, Mesarska 1. R 348-5

HISO s 6 lokali in 6 stanovanji, z daljšo prakso, prodam. Prodajni naslov v podružnici Maribor. 2120-7

VOZNIK HIKMET: Skrivnostni Ivan Ivanovič (prva izvedba) - Izvajajo člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju; 21.30 Zimske večerje ob kamini z orkestrom Stanley Black; 22.15 Za prijatelje Jazza; 22.35 Doris Day vam želi lahko noč; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oglasa za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM ZA TOREK (na valu 202,1 m in 94,9 MHz) 14.00 Zabavni zvoki; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori; 15.45-16.00 Filmska kronika.

MALI OGLASI DELAVCE za mehansko litje in kurjača za centralno kurjavo sprejme takoj »Unitas« Ljubljana, Celovška 224. Stanovanja nimamo! 2093-4

NA JEZICI št. 96 z nadaljevanjem v Zibertovi ul. 33 bo s. t. m. ob 8 zjutraj dražba naslednjih predmetov: kompresorja z elektromotorjem, železne stružnice z lesnim podstavkom in elektromotorjem, kombiniranega skobelnega stroja z elektromotorjem, rezalnega stroja z elektromotorjem Rade Končar, pisalne mize, radioaparata v Zibertovi ul. 13. Predmeti so na ogled pol ure pred dražbo na trgu mest v gospodinjstvu R 351-4

STROJ ZA POLNJENJE TUB za kremo in zobno pasto kupimo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kozmetika«. 2111-5

MERILNO URO za merjenje količin porabljene pare do 10 at-mosfer kupimo. Ključavnica, Ljubljana, Mesarska 1. R 348-5

HISO s 6 lokali in 6 stanovanji, z daljšo prakso, prodam. Prodajni naslov v podružnici Maribor. 2120-7

ZAMENJAM stanovanje tik pri Gl. kolodvoru (soba in kuhinja) in dam v skrbno stanovanje, posebno se gleda na višino najemnine. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ugodna priliko«. 2119-9

DOBRO IN POSTENO DEKLE išče oprimljeno sobo ali kabinet v centru. Ima svojo posteljnino. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 2118-9

DAN VEČJE POSOJILO sistem, ki mi preskrbi sodelovane priložnosti, primerno tudi za krojaško obrt. Ponudbe v ogl. odd. pod »Obrtnik - samec«. 2109-9

ISEM SODO. Nudim posojilo, ki oprimljeno sobo ali kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

ISEM PRAZNO ALI OPREMILJENO SOBO, lahko kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

VOZNIK HIKMET: Skrivnostni Ivan Ivanovič (prva izvedba) - Izvajajo člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju; 21.30 Zimske večerje ob kamini z orkestrom Stanley Black; 22.15 Za prijatelje Jazza; 22.35 Doris Day vam želi lahko noč; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oglasa za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM ZA TOREK (na valu 202,1 m in 94,9 MHz) 14.00 Zabavni zvoki; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori; 15.45-16.00 Filmska kronika.

MALI OGLASI DELAVCE za mehansko litje in kurjača za centralno kurjavo sprejme takoj »Unitas« Ljubljana, Celovška 224. Stanovanja nimamo! 2093-4

NA JEZICI št. 96 z nadaljevanjem v Zibertovi ul. 33 bo s. t. m. ob 8 zjutraj dražba naslednjih predmetov: kompresorja z elektromotorjem, železne stružnice z lesnim podstavkom in elektromotorjem, kombiniranega skobelnega stroja z elektromotorjem, rezalnega stroja z elektromotorjem Rade Končar, pisalne mize, radioaparata v Zibertovi ul. 13. Predmeti so na ogled pol ure pred dražbo na trgu mest v gospodinjstvu R 351-4

STROJ ZA POLNJENJE TUB za kremo in zobno pasto kupimo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kozmetika«. 2111-5

MERILNO URO za merjenje količin porabljene pare do 10 at-mosfer kupimo. Ključavnica, Ljubljana, Mesarska 1. R 348-5

HISO s 6 lokali in 6 stanovanji, z daljšo prakso, prodam. Prodajni naslov v podružnici Maribor. 2120-7

ZAMENJAM stanovanje tik pri Gl. kolodvoru (soba in kuhinja) in dam v skrbno stanovanje, posebno se gleda na višino najemnine. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ugodna priliko«. 2119-9

DOBRO IN POSTENO DEKLE išče oprimljeno sobo ali kabinet v centru. Ima svojo posteljnino. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 2118-9

DAN VEČJE POSOJILO sistem, ki mi preskrbi sodelovane priložnosti, primerno tudi za krojaško obrt. Ponudbe v ogl. odd. pod »Obrtnik - samec«. 2109-9

ISEM SODO. Nudim posojilo, ki oprimljeno sobo ali kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

ISEM PRAZNO ALI OPREMILJENO SOBO, lahko kabinet. Nudimo lepo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1950-9

VOZNIK HIKMET: Skrivnostni Ivan Ivanovič (prva izvedba) - Izvajajo člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju; 21.30 Zimske večerje ob kamini z orkestrom Stanley Black; 22.15 Za prijatelje Jazza; 22.35 Doris Day vam želi lahko noč; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oglasa za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM ZA TOREK (na valu 202,1 m in 94,9 MHz) 14.00 Zabavni zvoki; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori; 15.45-16.00 Filmska kronika.

MALI OGLASI DELAVCE za mehansko litje in kurjača za centralno kurjavo sprejme takoj »Unitas« Ljubljana, Celovška 224. Stanovanja nimamo! 2093-4

NA JEZICI št. 96 z nadaljevanjem v Zibertovi ul. 33 bo s. t. m. ob 8 zjutraj dražba naslednjih predmetov: kompresorja z elektromotorjem, železne stružnice z lesnim podstavkom in elektromotorjem, kombiniranega skobelnega stroja z elektromotorjem, rezalnega stroja z elektromotorjem Rade Končar, pisalne mize, radioaparata v Zibertovi ul. 13. Predmeti so na ogled pol ure pred dražbo na trgu mest v gospodinjstvu R 351-4

STROJ ZA POLNJENJE TUB za kremo in zobno pasto kupimo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kozmetika«. 2111-5

MERILNO URO za merjenje količin porabljene pare do 10 at-mosfer kupimo. Ključavnica, Ljubljana, Mesarska 1. R 348-5

HISO s 6 lokali in 6 stanovanji, z daljšo prakso, prodam. Prodajni naslov v podružnici Maribor. 2120-7

IZGUBIL SE JE PES PTICAR, služi na imje »Boje«. Poočan Alojzij, Ljubljana, Vošnjakova 10. 2095-10

UMRLI Pogreb pokojne MARIJE SNOJEVE roj. Drnovček bo danes 4. febr. ob 15.30 in ne ob 15. uri kot je bilo pomotoma objavljeno dne 3. febr. v »SP«.

Za vedno nas je zapustila naša ljubljena mama, stara mama in teta ANA KOVAC roj. Fabjan

Pokojnico bomo prepeljali iz Maribora v družinsko grobnico na Teharje pri Celju. Pogreb bo v torek, dne 4. februarja 1958. ob 15. uri. Globoko žalujejo hčerke: Toni, Mici, Anči, Pepca, Pavla, Angela in Zinka, vnuki, vnukinja, zetje in ostalo sorodstvo. Maribor, Ljubljana, Graz, Celje, Petrovče, 3. februarja 1958.

Umrl je naš oče IVAN BALTEZAR Pogreb nepozabnega pokojnika bo dne 4. februarja 1958 ob 15.30 iz Kristofove mrliške vežice na Zalah. Zalujoci: sin Ivan z ženo Milico Ljubljana, 3. februarja 1958.

ZAHVALE ZAHVALA Ob bolešni izgubi naše nepozabne mame ANE WISIAKOVE prisrčna hvala vsem, ki ste jo spremlili k večnemu počitku; darovali cvetje in izrazili sožalje. Zalujoci: Wisiačkovi - Savičevi

ZAHVALA Umrla mama je ljuba hčerka in mamica MALČI GODINA Pogreb je bil v soboto dne 1. februarja 1958. Iskreno se zahvaljujemo zdravniku dr. Schrottu Janezu za njegovo nesebično pozornost, s katero je lajšal pokojnikovo hudo bolezen že vrsto let. Nadalje se zahvaljujemo Upravi Doma onemoglih Bolesnic za skrb in pozornost, strožnikom za skrbno nego, posebno št. tov. Minki in dr. Sobanu za poslednje olajšave pokojniku. Zahvaljujem se tudi delavskemu kolektivnemu zavodu TET in njenim sodelavkam za poklonjene vence in za spremstvo na poslednji poti, mojim dobrim sosedom in sosedinjam za poklonjene cvetje in vso pomoč v teh hudih dnevih. In vsem, ki ste drago pokojnico spremlili do ranega groba. Zalujoci: mama Neiger Amalija in hčerka Jožica, 3. februarja 1958.

MARIBOR Narodno gledališče ob 19.30: - Zweig »Volpone«. - Red B. PTUJ Okrajno gledališče ob 20: P. Hamilton »Pliška luč«. - Red premierski in zven.

KINO V OSTALIH KRAJIH GUNCLJE: nemški film »MOČNEŠI OD NOČI«, ob 17 in 19. KAMNIK »DOM«: amer. barv. film »FANT IZ OKLAHOMA«. BLEDE: ital. film »NIJHOVE ZABLODE«, ob 20. NOVO MESTO »KRKA«: nemški film »LAZINI ADAM«. CRNOMEL: amer. film »TUJEC JE POLKICAL«, ob 19.30. STORŽIČ: franc. barv. film »SVET TISINE«, ob 16, 18 in 20. KRANJ »TRIGLAVA«: amer. film »OBZIRNI KAPETAN«, ob 18. RADOVLJICA: amer. film »PROTI VSEM PRICAM«, ob 20. JESENICE »RADIO«, ital. film »NIJHOVE ZABLODE«, ob 18 in 20. ZADNJE. JESENICE »PLAYZ«: jugosl. film »SVOJEGA TELESJA GOSPODAR«, ob 18 in 20. MURSKA SOBOTA: ob 17.30 in 20 meh film »KDAJ ODIDEM«.

MARIBOR Turek, 4. februarja. Durnas lektarna: »Student«, Gorkega ul. 18.

RADIO 5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.05 Domače vesti; 8.05-8.15 Objave; 8.15-8.33 Domači napovedi; 8.33-8.45 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.15 Domača poročila; 17.15-17.20 Objave; 17.20-17.30 Dve melodiji iz Gibčeve opere Petlinjska roža; 17.30-18.00 Med našimi pevci in godci; 18.00-23.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

GOSPODINJE! PRIJETNO PRESENEČENJE ISOL ČISTILO ZA KOVINE IN STERLO

DNEVNE VESTI

KOLENDAR Turek, 4. februarja: Bojana. Na Aeronomski fakulteti je diplomiral ing. Kravos Aleksander. Na Medicinski fakulteti je promoviral za doktorja vsega zdravnika FEDOR PERNAT iz Maribora. Iskreno čestitajo znanci! NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA NAROVNIKOVU DO 24. URE ZJUTRAJ. OB NEDELJAH IN PRAZNIH VES DAN. Zdravstveni dom VIC: dr. Jagodič Boris - Rožna dolina C 17V-1, tel. 22-437. V oddelku zdravnika: 21-353. V oddelku zdravnika: 21-353. V oddelku zdravnika: 21-353. V oddelku zdravnika: 21-353.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD: dr. Kumel Ciril, Zdravstveni dom Bežigrad, tel. 31-291. V oddelku zdravnika: 31-291. V oddelku zdravnika: 31-291. V oddelku zdravnika: 31-291.

Zdravstveni dom SISKI: dr. Ponikvar Raško, Celovška 224, tel. 20-748.

Zdravstveni dom CENTER: dr. Vrbica Milena Komenskoga 22, tel. 31-361. V oddelku zdravnika: 31-361. V oddelku zdravnika: 31-361. V oddelku zdravnika: 31-361.

Zdravstveni dom MOSTE: dr. Trubeč Zdravstveni dom Moste, tel. 31-353. V oddelku zdravnika: 31-353. V oddelku zdravnika: 31-353. V oddelku zdravnika: 31-353.

Zdravstveni dom RUDNIK: dr. Mal Miran, Wolfova 5-1, tel. 25-241. V oddelku zdravnika: 25-241. V oddelku zdravnika: 25-241. V oddelku zdravnika: 25-241.

Zdravstveni dom SIKO: dr. Ponikvar Raško, Celovška 224, tel. 20-748.

Zdravstveni dom CENTER: dr. Vrbica Milena Komenskoga 22, tel. 31-361. V oddelku zdravnika: 31-361. V oddelku zdravnika: 31-361. V oddelku zdravnika: 31-361.

Zdravstveni dom MOSTE: dr. Trubeč Zdravstveni dom Moste, tel. 31-353. V oddelku zdravnika: 31-353. V oddelku zdravnika: 31-353. V oddelku zdravnika: 31-353.

Zdravstveni dom RUDNIK: dr. Mal Miran, Wolfova 5-1, tel. 25-241. V oddelku zdravnika: 25-241. V oddelku zdravnika: 25-241. V oddelku zdravnika: 25-241.

Zdravstveni dom SISKI: dr. Ponikvar Raško, Celovška 224, tel. 20-748.

Zdravstveni dom CENTER: dr. Vrbica Milena Komenskoga 22, tel

Varnost zračnega prometa

Potovanje z letalom postaja vedno bolj varno. Po zadnjih podatkih se je na 100 milijonov kilometrov, kolikor so preletela vsa potniška letala v svetu, smrtno ponesrečilo do druge svetovne vojne na leto dvajset potnikov, prva leta po vojni trije, od 1951 do 1955 pa samo 0,9 potnika. Torej bi moral vsak potnik — po statističnih podatkih — preleteti preko 100 mi-

lijonov kilometrov, to je dve tretjini razdalje med Zemljo in Soncem, da bi se smrtno ponesrečil. Vidimo, da medtem ko zračni promet narašča, stalno pada število nesreč. V letih 1946-50 se je zgodilo povprečno 32,6 nesreč na leto, smrtnih žrtev pa je bilo letno 523. V letih 1951-55 je število nesreč padlo na 24,6, smrtnih žrtev pa na 400. Omeniti pa moramo tudi, da je veliko nesreč nastalo zaradi vojaških napadov na potniška letala, nekaj pa tudi za-

radi vtihotapljenih peklenskih strojev.

Knjiga govori

Japonski profesor Jošimo iz Osake je izdelal »govorečo« knjigo. Listi so iz posebne snovi, ki snema vse zvočne, kot gramofonska plošča in magnetofonski trak. Strani te knjige vložijo v »sinhrolektor« in dobi zvočno reprodukcijo teksta. Govorečo knjigo lahko priključijo na telefonski aparat, kjer registrirajo vse pogovore.

Lov na podgane s piščalko

Angleški pokončevalec podgan Heywood privabi s posebno le-

Gilbert in elektrika

Dr. Gilbert je bil zdravnik angleške kraljice Elizabete v 16. stoletju. Ker je bila kraljica odličnega zdravja, se je lahko posvetil raziskovanju elektrike in magnetizma. Poskusil je na elektriki z drgnjenjem kovine in nekovine. To se mu pri kovinah ni posrečilo, nekovine pa so elektriko ohranile. Nekovine je zato imenoval električne, kovine pa neelektrične. Sedaj vemo, da kovin ni mogel naelektrificirati zato, ker so prevodniki in takoj oddajo elektriko. Danes označujemo električne in neelektrične snovi ravno obratno kot dr. Gilbert.

seno piščalko podgane iz kanalov in drugih skrivališč in jih nato pokonča. Njegovo delo so kontrolirali, da bi ugotovili, kaj pravzaprav privlači te škodljive glodalce. Heywood izvaljiva s piščalko iz posebnega lesa ostre glasove, podobne tistim, s kakršnimi so podgane zelo občutljive vabijo ob parjenju. Ostudni glodalci, kmalu prilizejo iz vseh luknj in kanalov ter nemirno tekačo sem in tja. Heywood je pred začetkom predstave nastopil po vsej okolici močan strup, ki ga zbegane podgane mimogrede zaužijejo in takoj poginejo. To je vsa skrivnost angleškega lovca na podgane, ki ga vabijo številna velika in mala mesta, da jih reši podganje nadloge.

Na sliki vidimo španskega slikarja Salvadora Dalija, ki živi v ZDA. Zadnje dni je zbudila veliko zanimanje njegova razstava knjige »Don Quichotte« v pariškem muzeju Jacquemart-André. Njegove surrealistične teme, ekstravagantnost sloga in pohujšljivost njegove tehnike pretresajo, navdušujejo in odbijajo. Prenapeto pa sicer kaže tudi v svojem zasebnem življenju. Zavihanim brkom pripisujejo posebno globok vpliv na svojo ustvarjalnost...

Pred nekaj leti sta bili dve tretjini prebivalstva Chiangmala v severnem Siamu malarični. Svetovni zdravstveni organizaciji in Mednarodnemu dečjemu fondu je v veliki meri uspelo odpraviti tega »počasnega ubijalca«. Na fotografiji vidimo zdravnika pri pregledu otrok iz te pokrajine. Za ordinacijsko sobo je uporabil kar dvorišče templja, menihi so mu pa posodili tudi »ordinacijsko mizo«.

Od vsepovsod

SEUL — Pet b je bilo ubitih, 30 pa hujše ranjenih med železniško nesrečo, ki se je danes pripetila blizu Seula v Južni Koreji.

FULECTON (Kalifornija) — Dve zasebni letali sta večeraj trčili drugo v drugo nad gorskim masivom Santa Ana. Vse štiri osebe, ki so bile v letalih, so bile ubite.

LIMA — Peruska vlada je na izredni seji sklenila ukiniti ustavno Jamstva v državi za mesec dni. Ta ukrep je bil potreben zaradi stavke policajev, ki jo je vlada označila kot delovanje nepokorščine. Peruska policija stavlja že tri dni, ker ji niso zvišali plač.

CHICAGO — Lani je bilo v ZDA zaradi prometnih nesreč ubitih 38.500 oseb. To je za tri odstotke manj od števila mrtvih v 1956. letu.

Japonska v borbi proti nemorali

Japonsko Vrhovno sodišče je odločilo, da je prostitutka vsaka ženska, ki živi z moškimi izven zakona in prejema »plačo«. Japonskega ženičbenega posredovalca Ueda so obtožili, da je leta 1954 posredoval med tremi ženskami in tremi moškimi — svojimi klienti. Zenske so se obvezale, da bodo proti plačilu prevzele vse obveznosti pravih zakonskih žena.

Ueda so obsodili na denarno globo, proti čemur se je pritožil, toda z odločbo Vrhovnega sodišča je po treh letih končno izgubil svojo pravdo.

Drobne zanimivosti

Rudnik Siverit je odkupil vso vas Lončare. Pod vasio so našli bogate plasti rjavega premoga. Kmetom so izplačali vrednost hiš in posestev. Nid zimo se bodo preselili drugam.

Naumka Itanova, stara 70 let, je čez noč postala bogata. Njen brat, ki je živel nad 50 let v ZDA, je nedavno umrl in ji zapustil vse svoje premoženje v vrednosti pol milijona dolarjev, kar znaša 300 milijonov dinarjev.

W. C. Foyle v Londonu je največja knjigarna na svetu. Na skladišču ima 4 milijone knjig v raznih jezikih, polne pa so dolge skupaj 45 km. Sest sto prodajalcev proda na leto 5 milijonov knjig.

Arthur Rank je filmski magnat in direktor 135 podjetij. Če bi hotel prisostovati vsem letnim skupščinam, bi moral delati 300 dni v letu po 15 ur dnevno.

Dve sekundi sta odločili

Tehvida Čerimagić je najboljša jugoslovanska padobranica in svetovna rekorderka v skoku na cilj z višine 1500 metrov. Na sestanku jadranskih letalcev je pripovedovala, da ne bo nikoli pozabila »nega svojih prvih

skokov. Ker je bila še začetnica, je bilo njeno padalo vezano z vrvice. Po odskoku bi vrvice morala avtomatično odpreti padalo.

»V kabini sem bila zelo nemirna,« pripoveduje rekorderka, »ker mi je bilo vse novo. Ko sem se tako vrtela, se je padalo odprlo, česar nisva opazila niti jaz niti pilot. Ko sem dobila znak za odskok, sem stopila na krilo letala. V naslednjem hipu me je zag

razpoto padalo. Veter se je uprl vanj in me z vso silo potegnil v zrak. Imela sem neverjetno srečo, da se padalo ni zapletlo v rep letala. Vse to je trajalo dve sekundi. Naprej je šlo gladko.«

Na tla je prišla Tehvida zdrava in nepoškodovana.

Plastična kovina

Pri sestavljanju novih izolacijskih snovi so ameriški znanstveniki slučajno odkrili vrsto plastične mase z vsemi lastnostmi kovine. Proizvod imenujejo »deksan«. Iz deksana lahko izdelajo najtanjše lističe ali debele table. Deksan prenese veliko toploto in vlago in je izredno odporen proti trenju in udarcu. Udarce s silo do 25 kg ne zapusti nobenega sledu. Deksan izdelujejo v raznih barvah, pa tudi prozornega kakor steklo. Neka tovarna pohištva ga že uporablja kot surovino, dve drugi tovarni pa proizvajata strojne dele in žeblice iz nove »kovine«.

Dokumenti iz Hilendarja

Med enomesečnim bivanjem v Hilendarju in drugih svetogorskih samostanih na polotoku Kalkidike (Atos) sta univerzitetna profesorja dr. Haralampije Polenaković iz Skoplja in dr. Gregor Čremošnik iz Ljubljane odkrila številne, doslej neznanne dokumente, ki se nanašajo na zgodovino jugoslovanske književnosti. Izredne kulturno-zgodovinske važnosti so zlasti zapiski o Klimentu Ohridskem in nekateri drugi rokopisi iz 18. in 19. stoletja. Znanstveni krogi menijo, da bo ta material znatno prispeval k proučevanju določenih dob v zgodovini književnosti jugoslovanskih narodov.

• TEDENSKA TRIBUNA •
• v Ljubljani že v sredo

MODNE NOVOSTI

Znana italijanska ilustrirana revija je objavila nekaj skic najnovejše mode, med njimi je gornja, model znane rimske šivilje Simone, pri kateri se oblačilo predvsem bogate ameriške turistke. Zal imamo na razpolago ribso brez pojasnila, kako naj bi ženska v taki obleki hodila. Zato prepuščamo rešitev tega vprašanja domiselnosti naših bralk, ki bi se morale odločiti za to modno novost

ENKRAT DRUGAČE

Plastične operacije danes niso že več nič posebnega. Pri nas sicer prihajajo na vrsto le invalidi, drugod po svetu pa si zlasti ženske s pomočjo plastičnih operacij lepšajo svoje obraze odstranjujejo gube iz njih. krajšajo in daljšajo nosove itd. Znan je primer, ko se je nek Francoz ločil od svoje žene, ker si je dala s plastično operacijo spremeniti obraz tako, da je bil podoben obrazu znane filmske igralki Brigitte Bardot.

Ljudje se torej poslužujejo plastičnih operacij, da bi bili lepi in mlajši. V Parizu pa so imeli te dni obraten primer. Znana filmska igralka Michèle Morgan se je dala operirati, da bi postala grša. Režiser Andre Cayatte je bil namreč mnenja, da je Morganova dosti prelepa za glavno vlogo v filmu »Zrcalo z dvema obrazima«. In tako je igralka morala h kirurgu, ki ji je napravil top nos iz plastičnega materiala in nabrekli lica s parafinimi injekcijami. Da se

parafin ne bi topil, so morali v ateljejih, kjer snemajo film, znižati temperaturo za nekaj stopinj.

Mesto Aix-en-Provence je darovalo harvardski univerzi 75 milijonov jajec, iznešeno pred 75 milijoni let. Na sliki: profesor Romer, ravnatelj muzeja za primerjalno zoologijo na Harvardu, ki primerja dragocene dinosavrovo jajce (najbližje steklo), novejše jajce in jajce »ptiče-slonca« z Madagaskarja (latinsko Aepyornis), ki je izgubila kot dinosavri, toda precej pozneje.

Gozdarsko avtopodjetje
»GAP« MARIBOR
Kejzarjeva ulica 19, telefon 35-82 in 39-44

o b v e š č a

vse svoje cenjene odjemalce in poslovne prijatelje,

da se je **PREIMENOVALO** v
»GAP« Avtopromet
Maribor

ki bo še nadalje prevažal blago na teritoriju
FLR Jugoslavije.

572-R

KUPITE SREČKE KONJENIŠKE ZVEZE JUGOSLAVIJE

Premije: 800.000, 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 1 t. d.

SREČKE PRODAJATI ZASTOPNIKI JUGOSLAVIJSKE LOTERIE IN PRODAJALCI TOBAKO

ZREBANJE NEPREKLJIVO 3. MARCA 1958 LETA

DRVARSKA

Na pomoč!!!

PUTNIK SLOVENIJA obveščala

NA POLZEVO IN ZAPLANO — enodnevni smučarski izlet z avtobusom ob priliki mednarodnega velicesja za delovne kolektive, sindikalne organizacije in združenja. Za izlete na DUNAJ sprejemajo prijave vse poslovalnice PUTNIKA SLOVENIJA do vključno 20. februarja in za MILANO do vključno 22. marca 1958. — Pri PUTNIKU SLOVENIJA zahtevajte brezplačno program izleta na DUNAJ in v MILANO!

CD MEDICINSKA PASTA ZA ZUBE

Upravni odbor zdravstvenega doma v Brežicah razpisuje delovna mesta za:

ZDRAVNIKA FTIZIOLOGA, MEDICINSKO SESTRO in ZOBOTEHNIKA

Nastop službe 1. marca 1958. Plača po tarifnem pravilniku, ostalo po dogovoru.

Ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe in dosedanjega službovanja pošljite do 15. februarja 1958 upravi Zdravstvenega doma v Brežicah. 571-R

PEREŁ
DAMANT

»Ukaz je bil jasen, kajne? In ti ga nisi izpolnil.« Ni odgovoril.

»Zakaj?«

Martino so ustnice lahko zadržtele.

»Sam veš, zakaj. Ko bi imel pet tisoč, bi lahko kupil sestri čevlje...«

Januš Kotowicz ni strpel. Skočil je pokonci.

»To je tvoja reč! Kaj nas tu briga tvoja sestra?« Martin se je obrnil proti njemu.

»Pa mene briga. Sicer pa se nikar ne boj,« je pristavil z bridkim poudarkom, »nisem kupil sestri čevljev. Nimam petih tisočev.«

»Potem bi jih bil moral ukrasti kakor Kossecki.«

»Mirujta, fant!« se je oglasil Szretter. »To ni tvoja skrb, Januš. Jaz sem tukaj za to, da dajem pripombe.«

Martin je bil medtem vstal in stopil nasproti Szretterju. Bil je silno bled, roke so se mu tresle.

»Oprosti,« je rekel, s težavo obvladujoč piskajoče dihanje. »A preden boš dodal svoje pripombe, menda smem povedati nekaj besed?«

Szretter ga je pozorno pogledal.

»Ne zdaj. Pozneje, na samem, da.«

Martin je bil neodločen. Jurij mu je položil roko na rame.

»Sedi.«

In ko je Martin ubogljivo to storil, se je Szretter umaknil in se naslonil s hrbtom na zid.

»Poslušajte, stvar je takale. Najkasneje do ponedeljka moram imeti vso vsoto, to se pravi petindvajset tisoč, pa niti groša manj. Imamo prav izredno priliko, da kupimo orožje, razumete? Podrobnosti prepustite kar meni, bom sam opravil. Tedaj...« — za trenutek se je zamislil — »vsoto, ki manjka,

bomo izravnali tako: ker je Alek ukradel denar po mojem ukazu, mu ga vrnem.«

Alek je skočil pokonci. Kri mu je udarila v glavo.

»Ne strinjam se! To je moja reč, od kod sem dobil denar...«

Jurek Szretter se ni niti potrudil, da bi mu odgovoril.

»Zato pa bo Martinov del plačal namesto njega tisti, ki ima med nami največ denarja.«

Zdaj je planil Januš Kotowicz. Togota mu je iznakazila lepe, toda preveč lutkaste poteze obraza.

»Mi še na misel ne pride! Za nikogar ne bom plačeval!«

»Pač. Plačal boš, in to pri tej priči.«

Kotowicz se je samogibno umaknil in se ozrl po navzočih, kakor da išče pri njih pomoč!

»Jurij,« se je od strani oglasil Martin, »ponižuješ me.«

»Tebe?«

In spet se je obrnil do Kotowicza.

»Dam ti pol minute, da premisliš,« je pogledal na uro.

»Ako ne daš prostovoljno pet tisočakov, boš dal za tazen vse, kar imaš pri sebi. Vse. Torej premisli.«

»To ti je cirkus!« je zamrmral Felek.

Alku je na vso moč utripalo srce, Martin je stal s povešeno glavo in si grizel ustnice. Kotowicz pa je bil bled, toda obraz mu sedaj ni bil več spačen od jeze, marveč se je na njem kazal paničen, podganji strah.

V kleti je zavladala grobna tišina. Od zunaj je bilo slišati enakomeren pridušen šum, podoben šumenju spenjene vode. Bržčas je začel vleči veter. Niže kakor prej je zabobnel grom.

Szretter je spet pogledal na uro.

»Sedemnajst sekund.«

Kotowicz se je umaknil še za en korak in izpod čela na

brž pogledal proti hodniku. Szretter je pomignil Kosseckemu in Szymanskemu.

»Vidva stopita k vhodu.«

»bogala sta malone kakor avtomata ali kakor bi bila hipnotizirana.«

»Tak tako?« je siknil Kotowicz. »Vidim, da ste se kar dobro zbrali. Lepa tovarišija, razbojniška tolpa!«

»Sest sekund,« je ugotovil Szretter.

Martin je sedel na svoj kamen in si z rokami zakril obraz.

»Dvel« se je razlegel jasni Jurijev glas.

Naenkrat se je Kotowicz z dolgim skokom pognal od zidu. Ze je pograbil visečo svetilko — ta se je silovito zagugala in razgibala vso klet s sencami in svetlobnimi trakovi — tedaj pa je Szretter skočil k njemu, ga oberoč zgrabil za zavihe pri suknjiču in ga pahnil v nasprotni, temni kot. Januš je padel, a se je takoj pobral in si samogibno jel otepati prah s hlač. Iz presekanе ustnice mu je tekla kri. Szretter si je zavil h roka ve vetrovke nad komolce in se mu počasi približal. Oni se ni utegnil niti zasloniti z roko, ker je bil ravno segel po robec, da bi si obrisal usta, ko je že dobil prvi udarec v obraz. Izpustil je robec, se opotekel in bil tako omamljen, da se sploh ni branil. Tedaj ga je prišel Szretter biti načrtno enakomerno, s stisnjenimi pestmi.

»Jurek!« je kriknil Felek.

Toda oni je tolkel dalje. Slabotni in športno neizurjeni Januš se je opotekal ko lutka zdaj v to, zdaj v ono stran in se zaman branil pred dobro mejenimi udarci. Martin je sedel nepremično in si še zmeraj z rokami zakrival obraz.

»Preklet!« je zamrmral Felek. »Nimam rad takegale mesarskega klanja. Človeku se kar vzdiguje.«